GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE

PRODUKCJA I HANDEL ZAGRANICZNY PRODUKTAMI ROLNYMI W 2014 R.

PRODUCTION AND FOREIGN TRADE OF AGRICULTURAL PRODUCTS IN 2014

Statistical Information and Elaborations

Informacje i opracowania statystyczne

Warszawa 2015

Opracowanie publikacji GUS, Departament Rolnictwa

kierujący Artur Łączyński –
dyrektor Departamentu Rolnictwa

opracowanie Grażyna Makowska –
główny specjalista w Wydziale
Bilansów i Rachunków
Ekonomicznych Rolnictwa

Tomasz Kołdrowski –
główny specjalista w Wydziale
Bilansów i Rachunków
Ekonomicznych Rolnictwa

Projekt okładki Zakład Wydawnictw Statystycznych

ISSN 1507-9449

Publikacja dostępna na http://www.stat.gov.pl/

PRZEDMOWA

Opracowanie "Produkcja i handel zagraniczny produktami rolnymi w 2014 r." jest publikacją, w której syntetycznie ujęto informacje o produkcji, przetwórstwie i handlu zagranicznym produktami rolno-spożywczymi.

Publikacja składa się z 3 części: uwag metodologicznych, uwag analitycznych ilustrowanych wykresami i części tabelarycznej. W uwagach metodologicznych omówiono podstawowe definicje, pojęcia oraz grupowanie produktów i wyrobów. Ze względu na szeroki zakres prezentowanych danych ograniczono się do podstawowych pojęć. W uwagach analitycznych przedstawiono krótką analizę zmian zachodzących w poziomie produkcji, przetwórstwie i handlu zagranicznym w latach 2012–2014, z uwzględnieniem wybranych grup produktów rolnych. W części tabelarycznej zaprezentowano informacje w ujęciu wartościowym i ilościowym o produkcji rolniczej, produkcji wyrobów przemysłu spożywczego, podaży, spożyciu oraz imporcie i eksporcie produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. Zaprezentowano również dane o imporcie i eksporcie tych produktów według grup krajów.

Publikacja została opracowana w Departamencie Rolnictwa, z wykorzystaniem materiałów uzyskanych z Departamentu Produkcji oraz Departamentu Handlu i Usług.

Dyrektor
Departamentu Rolnictwa
Artur Łączyński

Warszawa, listopad 2015 r.

PREFACE

The publication "Production and foreign trade of agricultural products in 2014" is a publication in which synthetic information on production, manufacturing and foreign trade of agricultural products was included.

This publication consists of three parts: methodological notes, analytical notes, a tabular part and annex with graphs. In the methodological notes the basic definitions, terms and groupings of products and goods were described. Due to the wide scope of the data presented the description was limited to the basic terms. In the analytical notes a short analysis of changes in production, manufacturing and foreign trade in the years 2012–2014 is presented, including selected groups of agricultural products. In the tabular part information was presented in terms of value and quantity, relating to agricultural output, food products, supply, consumption, imports and exports of products of plant and animal origin. The data on imports and exports were also presented according to groups of countries.

This publication has been elaborated in the Agriculture Department by use information from the Production Department and from Trade and Services Department.

Director of the Agriculture Department
Artur Łączyński

Warsaw, November 2015

SPIS TREŚCI
CONTENTS

	Tab.	Str.
Przedmowa *Preface*	x	3
Spis treści *Contents*	x	5
Uwagi metodologicze *Methodological notes*	x	8
Uwagi analityczne *Analytical notes*	x	19

CZĘŚĆ TABELARYCZNA
TABLE PART

Produkcja rolnicza (ceny bieżące) *Agricultural output (current prices)*	1	37
Globalna i towarowa produkcja roślinna (ceny bieżące) *Gross and market crop output (current prices)*	2	37
Przeciętne ceny ważniejszych produktów roślinnych *Average prices of major crops*	3	38
Zbiory głównych ziemiopłodów *Major crops production*	4	39
Skup ważniejszych produktów roślinnych *Procurement of major crops*	5	39
Przychód i rozchód zbóż podstawowych i ziemniaków *Resource and use of basic cereals and potatoes*	6	39
Przychód i rozchód warzyw i owoców *Resource and use of vegetables and fruit*	7	40
Wartość produkcji sprzedanej wyrobów przemysłu spożywczego (ceny bieżące) *Value of sold production of food industry products (current prices)*	8	40
Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego (pochodzenia roślinnego) *Production of major food industry products (plant – origin)*	9	41
Podaż wybranych towarów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego) *Supply of selected consumer goods (plant – origin)*	10	41
Import i eksport produktów pochodzenia roślinnego według sekcji i działów nomenklatury CN *Import and export of plant-based products by sections and chapters of CN nomenclature*	11	42
Import i eksport ważniejszych towarów rolno-spożywczych (pochodzenia roślinnego) według nomenklatury CN *Import and export of major plant – origin agricultural products by CN nomenclature*	12	43

Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego) na 1 mieszkańca 13 43
Consumption of selected consumer goods (plant – origin) per capita
Globalna i towarowa produkcja zwierzęca (ceny bieżące) 14 44
Gross and market animal output (current prices)
Produkcja ważniejszych produktów (pochodzenia zwierzęcego) 15 44
Production of major products (animal – origin)
Przeciętne ceny ważniejszych produktów zwierzęcych 16 45
Average prices of major animal products
Skup ważniejszych produktów zwierzęcych 17 46
Procurement of major animal products
Produkcja, import, eksport i spożycie mięsa, tłuszczów i podrobów 18 46
Production, import, export and consumption of meat, fats and pluck
Przychód i rozchód mleka 19 48
Resource and use of milk
Wartość produkcji sprzedanej wyrobów przemysłu spożywczego (ceny bieżące) 20 48
Value of sold production of food industry products (current prices)
Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego (pochodzenia zwierzęcego) 21 49
Production of major food industry products (animal – origin)
Podaż wybranych towarów konsumpcyjnych (pochodzenia zwierzęcego) 22 50
Supply of major consumer goods (animal – origin)
Import i eksport zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego według działów nomenklatury CN 23 50
Import and export of livestock and animal products by chapters of CN nomenclature
Import i eksport ważniejszych towarów rolno-spożywczych (pochodzenia zwierzęcego) według nomenklatury CN 24 51
Import and export of selected animal – origin agricultural products according to CN nomenclature
Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia zwierzęcego) na 1 mieszkańca 25 51
Consumption of selected consumer goods (animal – origin) per capita
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) 26 52
Retail sales of goods (current prices)
Obroty handlu zagranicznego wyrobami przemysłu spożywczego i produktami rolnictwa (ceny bieżące) 27 52
Foreign trade turnover of agricultural and consumption products (current prices)
Import i eksport tłuszczów, olejów i przetworów spożywczych według sekcji i działów nomenklatury CN 28 53
Import and export of fats, oils and prepared foodstuff products by section and chapters of CN nomenclature
Import i eksport żywności i zwierząt żywych według grup krajów (ceny bieżące) 29 54
Import and export of food and live animals by groups of countries (current prices)
Import i eksport napojów i tytoniu według grup krajów (ceny bieżące) 30 55
Import and export of beverages and tobacco by groups of countries (current prices)

Import i eksport zbóż ogółem według grup krajów (ceny bieżące) ..... 31 | 56
Import and export of total cereals by groups of countries (current prices)
Import i eksport warzyw ogółem według grup krajów (ceny bieżące) ..... 32 | 57
Import and export of total vegetables by groups of countries (current prices)
Import i eksport owoców i orzechów jadalnych ogółem według grup krajów (ceny bieżące) ..... 33 | 58
Import and export of fruit and edible nuts by groups of countries (current prices)
Import i eksport jabłek według grup krajów (ceny bieżące) ..... 34 | 59
Import and export of total apples by groups of countries (current prices)
Import i eksport mięsa i podrobów jadalnych według grup krajów (ceny bieżące) .... 35 | 60
Import and export of meat and pluck by groups of countries (current prices)
Import i eksport bydła żywego według grup krajów (ceny bieżące) ..... 36 | 61
Import and export of live cattle by groups of countries (current prices)
Import i eksport trzody chlewnej według grup krajów (ceny bieżące) ..... 37 | 62
Import and export of pigs by groups of countries (current prices)
Import i eksport produktów mleczarskich według grup krajów (ceny bieżące) ..... 38 | 63
Import and export of dairy products by groups of countries (current prices)
Import i eksport jaj ptasich według grup krajów (ceny bieżące) ..... 39 | 64
Import and export of bird eggs by groups of countries (current prices)

UWAGI METODOLOGICZNE

Zamieszczone w publikacji informacje dotyczące **działalności rolniczej** w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności do której są zaliczane, opracowano **metodą rodzaju działalności.**

Produkcję rolniczą scharakteryzowano za pomocą podstawowych mierników, tj. globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nie przetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku),
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego) do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie, drób, kozy i króliki.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Od 2004 r. w produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) uwzględniono naliczone za dany rok płatności uzupełniające do powierzchni upraw m. in.: chmielu, tytoniu, zbóż, roślin oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na paszę.

Przy ustalaniu produkcji rolniczej przyjęto:

w cenach bieżących:

- dla skupu, spożycia naturalnego oraz przyrostu pogłowia zwierząt gospodarskich – ceny skupu płacone przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych (bez podatku od towarów i usług),

- dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach,
- dla zużycia produkcyjnego i zapasów produktów roślinnych – ceny skupu pomniejszone o 5%;

w cenach stałych:

- ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2014 r. – z lat 2013 i 2014.

Wielkość **produkcji** zarówno **roślinnej** jak i **zwierzęcej** opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych oraz szacunków.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

Informacje o **skupie produktów rolnych** dotyczą ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów rolnych.

W publikacji prezentowane są dane o skupie:

- **zbóż podstawowych** dotyczą dostaw pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa (łącznie z mieszankami zbożowymi) oraz pszenżyta do punktów skupu, a także do mieszalni pasz, gorzelni,
- **ziemniaków** – dotyczą dostaw do punktów skupu, jak również dostaw do zakładów przetwórstwa przemysłowego (gorzelni, płatkarni, suszarni) i spożywczego,
- **żywca rzeźnego** (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) – dotyczą tylko zwierząt rzeźnych (łącznie z żywcem skupowanym na eksport), bez skupu zwierząt hodowlanych,
- **trzody chlewnej** – nie obejmują prosiąt i warchlaków.

Dane o ilości i wartości **produkcji wyrobów przemysłu spożywczego** zamieszczone w publikacji **opracowane zostały metodą wyrobów**.

Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. – zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej. Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Wartość produkcji sprzedanej wykazana jest w cenach bazowych, tj. bez należnego podatku od towarów i usług (VAT) i podatku akcyzowego, a łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług.

Ceny bieżące są to ceny faktycznie uzyskiwane przez przedsiębiorstwa w transakcjach sprzedaży z bezpośrednimi odbiorcami za wykonanie dostaw wyrobów, robót lub usług i uwidocznione w fakturach.

Dane o ilości produkcji obejmują produkcję wyrobów gotowych przeznaczonych na sprzedaż, jak również do dalszego przerobu wewnątrz przedsiębiorstwa, wytwarzanych z surowca własnego lub powierzonego. Dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Grupowania wyrobów dokonano według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU), opracowanej na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr. 207, poz. 1293).

Począwszy od 1 maja 2004 r., tj. od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, funkcjonują dwa systemy **statystyki obrotów handlu zagranicznego** oparte na źródłach informacji:

- deklaracji INTRASTAT w zakresie wymiany towarowej z państwami członkowskimi UE,

- deklaracji EXTRASTAT w zakresie obrotów realizowanych z krajami nie będącymi członkami UE,

- alternatywne źródła danych wykorzystywane od 1 stycznia 2006 r. do rejestracji obrotów tzw. „towarami specyficznymi", tj. energią elektryczną, gazem ziemnym, produktami morskimi, militarnymi.

Dane otrzymane z tych źródeł tworzą jednolity zbiór statystyki handlu zagranicznego, która opiera się na metodologii Departamentu Statystyki Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Statystyka handlu zagranicznego nie obejmuje swym zakresem:

- usług, z wyjątkiem towarów dostarczonych w celu uszlachetniania i po uszlachetnianiu,
- towarów będących przedmiotem tranzytu,
- towarów umieszczonych czasowo w składach celnych i wolnych obszarach celnych (WOC),
- towarów dopuszczonych czasowo do obrotu, poza obrotem uszlachetniającym,
- środków płatniczych i papierów wartościowych,
- towarów przeznaczonych dla placówek dyplomatycznych,
- złota monetarnego.

Wartość importu została wykazana na warunkach **cif** port polski lub **franco** granica polska, tzn. łącznie z kosztami transportu i ubezpieczenia do granicy polskiej. **Wartość eksportu** została podana na bazie **fob**, tj. na warunkach franco granica lub fob port kraju dostawcy.

Dane dotyczące obrotów według grup krajów oraz poszczególnych krajów wykazano:

- w imporcie – według kraju pochodzenia,
- w eksporcie – według kraju przeznaczenia.

Za **kraj pochodzenia** uważa się kraj, w którym towar został wytworzony, obrobiony lub przerobiony i w tym stanie nadszedł do polskiego obszaru celnego. Za **kraj przeznaczenia** przyjmuje się kraj konsumpcji, tj. kraj, w którym towar zostanie ostatecznie zużyty.

W publikacji zaprezentowano dane o obrotach handlu zagranicznego według następujących grup krajów:

- **Unia Europejska**, tj. Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja wraz z Monako i departamentami zamorskimi (Reunion,

Gwadelupą, Martyniką, Gujaną Francuską), Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Portugalia, Republika Czeska, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy;

- **Euroazjatycka Wspólnota Gospodarcza**, tj. Białoruś, Kazachstan, Kirgistan, Rosja i Tadżykistan;
- **EFTA**, tj. Islandia, Liechtenstein, Norwegia wraz ze Svalbard i Jan Mayen, Szwajcaria;
- **Pozostałe**, tj. Ukraina, Mołdawia, Stany Zjednoczone, Kanada, Chiny;

Wartość importu i eksportu podano w złotych. Przeliczenia ze złotych na waluty obce dokonano według średniorocznego kursu walut, wyliczonego i ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski.

Dla potrzeb niniejszej publikacji, uwzględniając nomenklaturę CN, podzielono produkty w obrotach handlu zagranicznego na:

- towary rolno-spożywcze pochodzenia roślinnego,
- towary rolno-spożywcze pochodzenia zwierzęcego,
- tłuszcze, oleje i przetwory spożywcze, które są towarami zarówno pochodzenia roślinnego, jak i zwierzęcego.

Szczegółowe wyjaśnienia metodyczne zawarte są w rocznikach branżowych – Roczniku Statystycznym Przemysłu, Roczniku Statystycznym Handlu Zagranicznego i Roczniku Statystycznym Rolnictwa.

Uwaga!

♦ ***Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą różnić się od podanych wielkości „ogółem”.***

♦ ***Przy przeliczeniach na 1 mieszkańca*** *w zakresie* ***spożycia niektórych artykułów konsumpcyjnych*** *(pochodzenia roślinnego i zwierzęcego) przyjęto następującą metodologię: produkcja powiększona o import, pomniejszona o eksport oraz o ubytki i straty produktów rolnych u producentów i w obrocie, z uwzględnieniem zmiany stanu zapasów u producentów i w jednostkach handlowych. Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 30 VI.*

METHODOLOGICAL NOTES

Information contained in this publication regards ***agricultural activity in the area of crop and animal production*** *conducted by economic entities regardless of the branch of the NACE rev.1 in which they are included. The data were compiled by means of* ***the kind-of-activity method.***

Agricultural production is characterized by basic indicators, i.e.: gross output (final and market output).

Gross agricultural output *includes:*

- ***crop output****, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);*
- ***animal output****, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses, poultry, goat and rabbit.*

Final agricultural output *is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not account products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.*

Agricultural market output *is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.*

Since 2004 value of agricultural output (gross agricultural output, final agricultural output, agricultural market output) was increased by subsidies to products. Subsidies included among others: hop, tobacco, cereals, oil plants, pulses and plants designated for feeds.

The following prices were assumed for calculating agricultural output:

in current prices:

- *for procurement of agricultural products, own consumption and increases in farm animal stocks – procurement prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers (excluding value added tax),*
- *for market sales — prices received by farmers at marketplaces,*
- *for production consumption and stocks of products of plant origin — purchase prices less 5%;*

in constant prices:

- *current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production — average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices for two consecutive years, i.e., the year preceding the surveyed year and the survey year, e.g. for 2014 – the prices from 2013 and 201 are assumed.*

Data regarding ***crop*** *and* ***animal output*** *were compiled on the basis of reporting, sample surveys results and estimates.*

Data on production of ***animals for slaughter*** *concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.*

Information on ***procurement of agricultural products*** *concerns quantity and the value of agricultural products purchased by economic entities directly from agricultural producers.*

In this publication data about procurement are presented:

- ***basic cereals****, concern delivery of wheat, rye, barley and oats (including cereal mixed) as well as triticale to procurement centres, as well as to mixing feed companies and alcohol distillery,*
- ***potatoes****, concern delivery to procurement centres, also delivery to alcohol distillery, companies producing potato flakes and drying houses as well as supplies to food processing plants,*
- ***animals for slaughter*** *(cattle, pigs, sheep, horses and poultry) concern only animals for slaughter (including animals purchased for exports purposes), excluding animals for breeding,*
- ***pigs****, excluding piglets and young pigs.*

In this publication data were included regarding quantity and ***value of manufacture of food products, compiled using the grouping of products.***

Sold production *concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:*

- *the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;*

- *the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;*
- *lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms or full agent fees in the case of concluding an agency agreement;*
- *The value of products in the form of settlements in kind;*
- *Products designated for increasing the value of own fixed assets.*

The value of sold production *is reported at the base prices , i.e. excluding goods and services tax (VAT) and excise tax, including the value of donations in objects for the purpose of goods and services.*

Current prices *are prices actually received by enterprises during sale transactions with direct receivers, for completion of delivery of products, works or services, and included in invoices.*

Data on quantity of production *include production of finished goods for sale, as well as for further processing within the enterprise, produced from supplied or one's own raw material. They regard economic entities in which the number of employees exceeded nine persons.*

The grouping of products *is presented on the basis of the Polish Classification of Products and Services (PKWiU) compiled on the basis of the following international classification and nomenclature, introduced by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293).*

Since 1 May 2004 (since the day of Polish accession to EU), ***Polish foreign trade statistics*** *is based on two systems:*

- *INTRASTAT declaration in scope of trade turnover with EU member countries,*
- *EXTRASTAT declarations in scope of Polish trade turnover with EU non-member countries,*
- *alternative data sources which register since 1 January 2006 the specific goods and movements: electricity and gas, sea products, military goods.*

Data received from these sources create unified set of foreign trade statistics which is based on UN Statistics Division methodology.

Following transactions are not included in foreign trade statistics:

- *trade with services, excluding inward and outward processing,*
- *commodities in transit,*

- commodities placed temporarily in customs warehouses and in duty free zone,

- commodities admitted to temporary (excluding inward and outward processing),

- means of payment and securities,

- commodities for diplomatic institutions,

- monetary gold.

***The value of imports** is shown in terms of **cif** Polish port or **franco** Polish border, including transport and insurance costs to the Polish border. **The value of exports** is shown on the **fob** basis, that is in terms of franco border or **fob** port of the country of delivery.*

Data regarding turnover according to groups of countries were presented:

- *in imports – according to the country of origin,*
- *in exports – according to the country of destination.*

***Country of origin** is the country where the commodity was produced or processed and in this form entered the Polish customs zone. **Country of destination** is the country of consumption that is the country where the commodity will be finally used or processed.*

In this publication data on foreign trade turnover is presented according to the following groups of countries:

- *European Union: Austria, Belgium, Bulgaria, Cyprus, Croatia, Denmark, Estonia, Finland, France including Monaco and the French overseas departments (French Guiana, Guadeloupe, Martinique and Reunion), Greece, Spain, Ireland, Lithuania, Luxembourg, Latvia, Malta, Netherlands, Germany, Portugal, Czech Republic, Romania, Slovakia, Slovenia, Sweden, Hungary, Great Britain, Italy,*
- *Euroasian Economic Community: Belarus, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Russian Federation, Tajikistan,*
- *EFTA: Iceland, Liechtenstein, Norway including Svalbard Archipelago and Jan Mayen Island and Switzerland.*
- *Other: Ukraine, Moldova, United States, Canada, China;*

The value of imports and exports were given in PLN. Conversion of PLN into foreign currencies are made on the basis of the yearly average exchange rate published by the National Bank of Poland.

For the needs of this publication and taking into account the Combined Nomenclature (CN) the products in foreign trade turnover were divided into:

- *agricultural products of plant origin,*
- *agricultural products of animal origin,*
- *fats, oils and prepared foodstuffs, being both goods of plant origin as well as of animal origin.*

Detailed methodological explanations are included in the Statistical Yearbook of Industry, the Yearbook of Foreign Trade Statistics and the Statistical Yearbook of Agriculture.

Attention!

- *Due to the electronic method of data processing, in some cases component totals can differ from the amount given in the item „total".*
- *In calculations per capita as regards consumption of some foodstuffs (or plant and animal origin) the following methodology has been used: production increased by imports, decreased by exports as well as by wastes and losses of agricultural products of producers and in turnover and including changes in inventories at producers and in trade units.*

The total number of population as of 30 VI was used in calculations.

UWAGI ANALITYCZNE

W 2014 r. utrzymał się pozytywny trend w zakresie wzrostu polskiej gospodarki rolnej. Czynnikiem wpływającym na to niewątpliwie oprócz dużego i stabilnego rynku wewnętrznego były zmiany w polskim handlu zagranicznym. Miniony rok był kolejnym w którym zarejestrowano dodatnie saldo w handlu zagranicznym produktami rolno--spożywczymi. Potwierdziło to rosnącą orientację proeksportową w obrotach produktami rolnymi. Na uwagę zasługuje fakt, że na dobre wyniki w eksporcie wpłynęła zmiana w strukturze eksportu, maleje udział surowców rolnych, a zwiększa się artykułów wysoko przetworzonych.

Zmiany te najlepiej ukazują dobrą kondycję polskiej gospodarki i jej silną pozycję wśród krajów Unii Europejskiej.

W 2014 r. (w cenach bieżących) zmalała **globalna produkcja roślinna**, co pomimo wzrostu wartości **globalnej produkcji zwierzęcej,** spowodowało spadek globalnej **produkcji rolniczej**. Ważniejsze kategorie produkcji rolniczej w cenach bieżących na tle dwóch poprzednich lat kształtowały się następująco:

- globalna produkcja rolnicza wyniosła 105,3 mld zł i była mniejsza o 2,0% niż w roku 2013 r. (107,5 mld zł), ale o 2,2% większa niż w 2012 r. (103,1 mld zł),

- końcowa produkcja rolnicza wyniosła 85,9 mld zł, tj. zmniejszyła się o 2,7% w stosunku do roku poprzedniego (88,3 mld zł), ale w stosunku do 2012 r. większa o 5,1% (81,7 mld zł),

- towarowa produkcja rolnicza wyniosła 76,7 mld zł, o 4,1% mniej niż przed rokiem (80,0 mld zł), ale o 2,3% więcej niż w 2012 r. (75,0 mld zł).

Ogólne zwiększenie **produkcji zwierzęcej** wynikało ze wzrostu produkcji żywca rzeźnego z wyjątkiem cieląt, gdzie spadek produkcji wyniósł 12,0%, mleka krowiego i jaj kurzych. Spadek **produkcji roślinnej** wynikał z mniejszej wartości produkcji zbóż (wyjątek stanowiła pszenica – wzrost o 4,4%), ziemniaków, owoców, roślin przemysłowych w tym buraków cukrowych (o ponad 20%).

Wykres 1. Produkcja rolnicza (ceny bieżące).

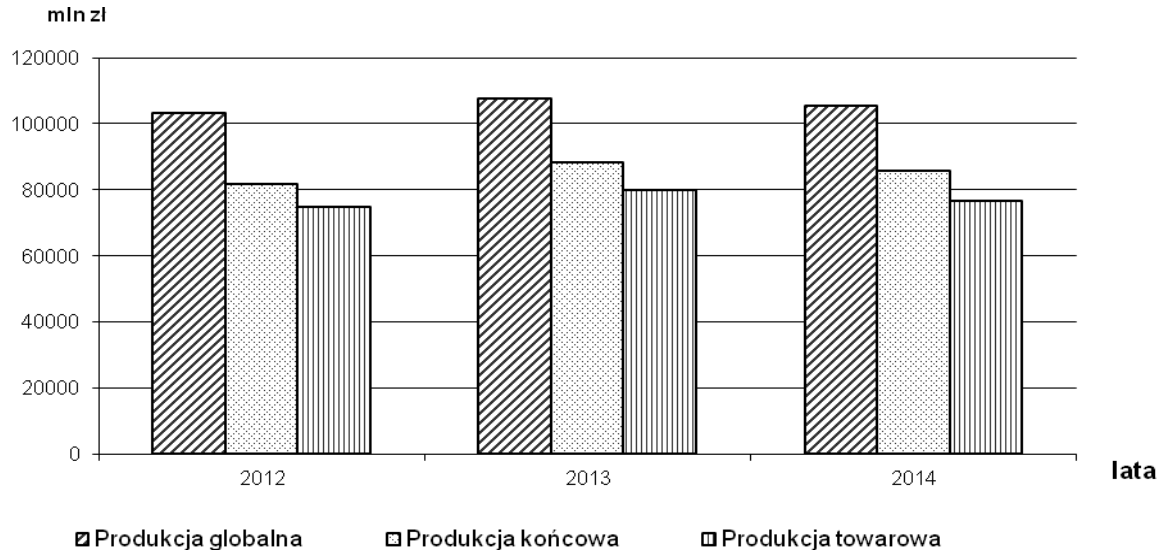

W 2014 r. udział produkcji towarowej w produkcji globalnej wyniósł 72,8%, był mniejszy niż w 2013 r. o 1,7 pkt. procentowego (74,5%), ale na poziomie roku 2012. Na wielkość produkcji towarowej zasadniczy wpływ ma udział skupu (w 2014 r. – 77,0%, w 2013 r. – 73.6%). O spadku produkcji towarowej zdecydowały zmiany w obrotach produktami roślinnymi. Pomimo przeważającego udziału skupu w produkcji towarowej, w 2014 r. na spadek produkcji roślinnej znaczący wpływ miały zmiany na targowiskach, o ile skup był mniejszy niż przed rokiem o 8,2%, to na targowiskach obroty spadły o 19,5%, w rezultacie towarowa produkcja roślinna była niższa o 13,1%. O takim wyniku zdecydował znaczący spadek cen prawie wszystkich produktów roślinnych zarówno w skupie jak i na targowiskach, np. w skupie ceny jabłek były niższe o 40,9%, porzeczek o 43,8%, wiśni o 48,5%. Na wartość zwierzęcej produkcji towarowej duży wpływ również miały zmiany w poziomie sprzedaży na targowiskach. Pomimo wzrostu skupu o 4,7%, spadek sprzedaży na targowiskach o 7,4% spowodował, że zwierzęca produkcja towarowa była większa o 3,2%. Na rynku produktów zwierzęcych ceny były niższe niż przed rokiem, ale na poziomie zbliżonym do roku 2012. W rezultacie tych zmian produkcja towarowa w 2014 r. była mniejsza niż przed rokiem o 4,1%.

W 2014 r. zarejestrowano spadek produkcji roślinnej we wszystkich ważniejszych grupach roślin, wyjątek stanowiły warzywa, których produkcja zwiększyła się w stosunku do ub. roku.

Globalna produkcja roślinna w cenach bieżących (5,4 mld zł) była o 6,8% mniejsza niż przed rokiem. Był to wynik spadku wartości produkcji praktycznie wszystkich

ważniejszych grup produktów roślinnych, największy buraków cukrowych o 21,3%. Wyjątek stanowiły warzywa, których produkcja wzrosła o 1,6% (9,0 mld zł).

W 2014 r. odnotowaliśmy zmiany w strukturze **roślinnej produkcji towarowej**. W porównaniu z poprzednim rokiem wzrósł udział zbóż, ziemniaków, warzyw, zmniejszył się natomiast udział roślin przemysłowych, owoców i pozostałych roślin.

Wykres 2. Struktura roślinnej produkcji towarowej (ceny bieżące) w 2013 r.

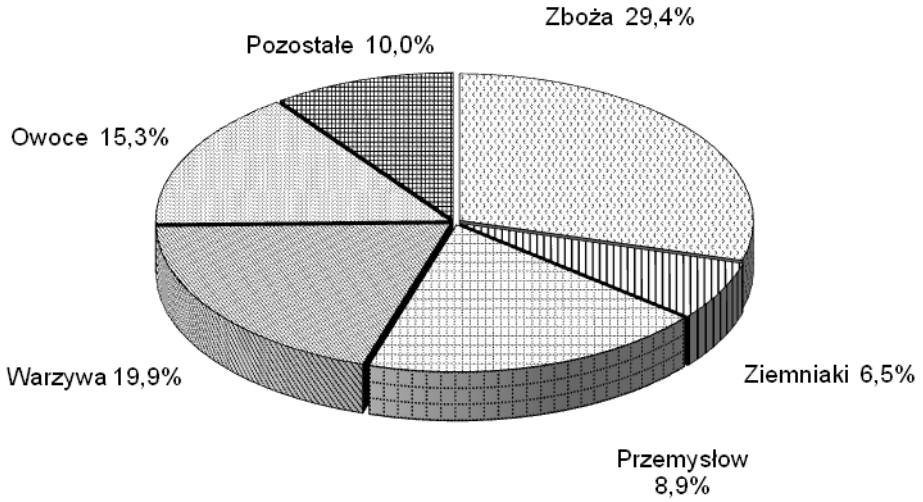

Wykres 3. Struktura roślinnej produkcji towarowej (ceny bieżące) w 2014 r..

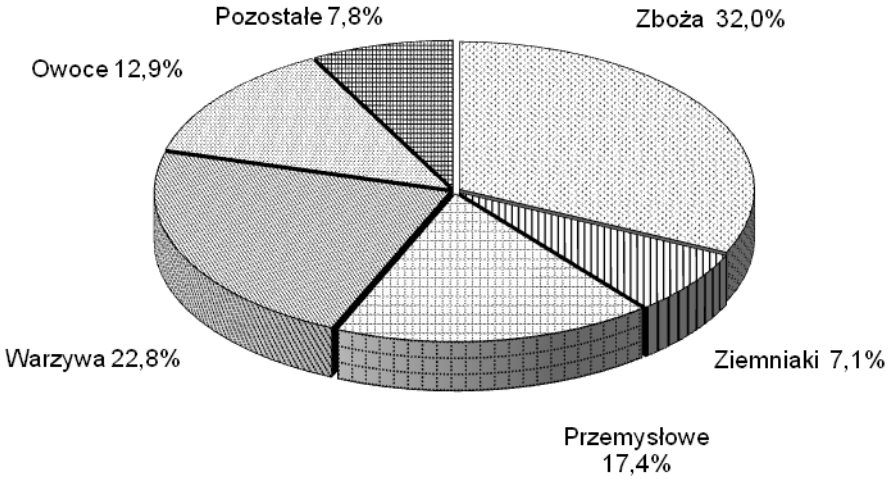

W latach 2012-2014 w zbiorach głównych ziemiopłodów nastąpiły zmiany w udziale skupu:

- pszenicy – 66,1% w 2012 r., 53,1% w 2013 r. i 58,6% w 2014 r.;
- warzyw – 30,9% w 2012 r., 33,8% w 2013 r. i 32,4% w 2014 r.;
- owoców – 74,8% w 2012 r., 69,8% w 2013 r. i 68,6% w 2014 r.;
- ziemniaków – 16,7% w 2012 r., 18,9% w 2013 r. i 21,0% w 2014 r..

Zmiany te prezentuje poniższy wykres.

Wykres 4. Udział skupu w zbiorach głównych ziemiopłodów w latach 2012 – 2014.

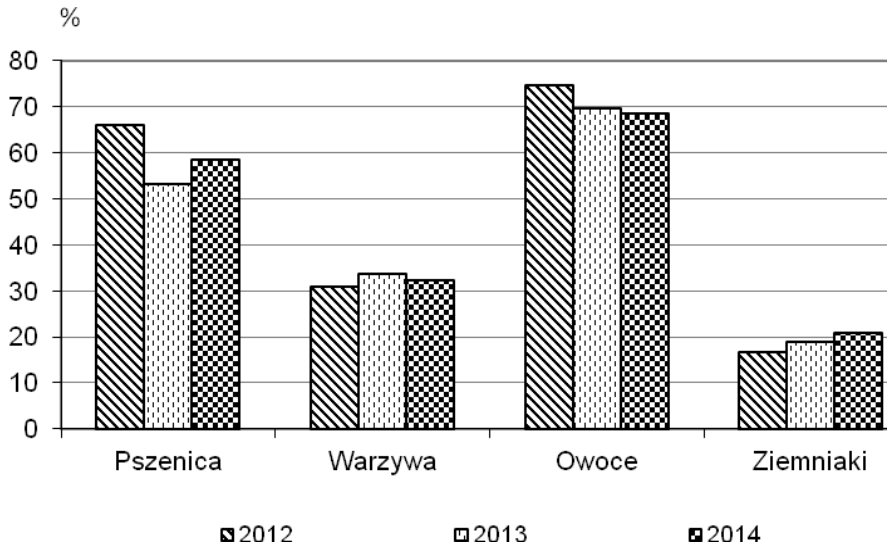

W **bilansach podstawowych grup produktów roślinnych**, tj. zbóż, ziemniaków, warzyw i owoców **udział importu i eksportu** był bardzo zróżnicowany. W latach gospodarczych 2011/2012 – 2013/2014 przeciętnie dla wymienionych upraw udział importu w przychodach stanowił odpowiednio: 5,1%, 3,2%, 9,5% i 25,2%, a udział eksportu w rozchodach wynosił odpowiednio 10,8%, 7,7%, 15,4% i 31,7%.

Wykres 5. Udział importu i eksportu w bilansie podstawowych produktów roślinnych w latach 2011/2012-2013/2014.

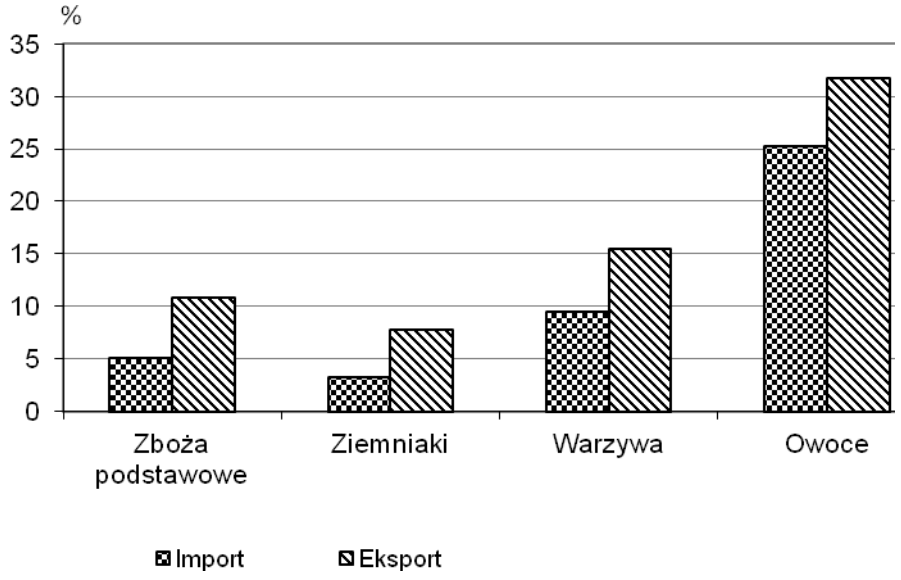

W sezonie 2013/2014, w porównaniu z okresem poprzednim, wystąpił wzrost wolumenu importu podstawowych zbóż, ziemniaków warzyw, spadł natomiast owoców. W odniesieniu do eksportu zaznaczył się wzrost wolumenu zbóż podstawowych, ziemniaków, a zmalał warzyw i owoców.

W bilansie **zbóż podstawowych** import w przychodach ogółem stanowił w roku gospodarczym 2013/2014 – 5,3%, w 2012/2013 – 3,7%, a w roku 2011/2012 – 6,4%. Natomiast udział eksportu w rozchodach ogółem w roku 2013/2014 wyniósł 16,6%, w 2012/2013 – 11,0%, wobec 4,7% w roku 2011/2012.

W bilansie **ziemniaków** udział importu w przychodach w roku gospodarczym 2013/2014 stanowił 4,6%, w 2012/2013 – 2,2%, a w 2011/2012 – 3,1%. Udział eksportu w rozchodach w roku 2013/2014 wyniósł 9,6%, w 2012/2013 – 7,7%, w 2011/2012 – 6,2%.

W bilansie **warzyw** w roku gospodarczym 2013/2014 import stanowił 11,9% przychodów, a eksport 15,1% rozchodów, w 2012/2013 odpowiednio import 9,4%, a eksport 15,6%, w 2011/2012 – 7,3% i 15,4%.

W roku 2013/2014 w bilansie **owoców** udział importu w przychodach wynosił 39,5%, natomiast w rozchodach eksport stanowił 34,2%, w 2012/2013 import – 26,3%, a eksport – 36,2%, podczas gdy w roku 2011/2012 odpowiednio 23,3% i 23,5%.

Spożycie wybranych produktów roślinnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca kształtowało się następująco:

- zboża – 2012 r. – 108 kg, 2013 r. – 108 kg, 2014 r. – 106 kg,
- ziemniaki – 2012 r. – 111 kg, 2013 r. – 102 kg, 2014 r. – 101 kg,
- warzywa – 2012 r. – 103 kg, 2013 r. – 102 kg, 2014 r. – 104 kg,
- owoce – 2012 r. – 46 kg, 2013 r. – 46 kg, 2014 r. – 47 kg.

Wykres 6. Spożycie podstawowych produktów roślinnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

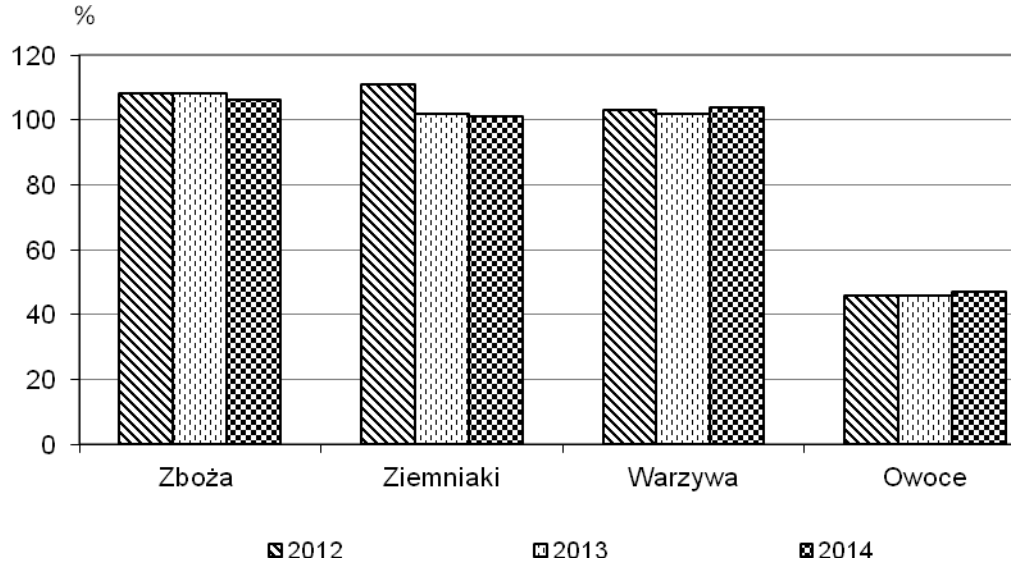

Poziom spożycia (w przeliczeniu na surowiec) większości artykułów żywnościowych zależy przede wszystkim od wielkości dochodów gospodarstw domowych i kształtowania się cen detalicznych tych artykułów, ale także zmiany preferencji konsumentów związane ze sposobem odżywiania. W 2014 r. wzrosło spożycie (w przeliczeniu na 1 mieszkańca) warzyw o 2kg i owoców o 1 kg, natomiast zmniejszyło się spożycie zbóż o 2 kg i ziemniaków o 1kg.

Wartość produkcji sprzedanej wyrobów artykułów spożywczych (w cenach bieżących) w 2014 r. była mniejsza niż przed rokiem o 0,4%. Wzrost zarejestrowano tylko w przypadku sprzedaży pieczywa, świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek o 3,7%. Sprzedaż ziemniaków przetworzonych i zakonserwowanych była na tym samym poziomie co w roku 2013. Wartość sprzedaży pozostałych produktów pochodzenia roślinnego była niższa niż przed rokiem w granicach od 2 do 10%, tylko sprzedaż cukru była mniejsza o 27%.

W 2014r. w **produkcji zwierzęcej** odnotowano wzrost wszystkich kategorii produkcji, tj. globalnej, końcowej i towarowej.

Globalna produkcja zwierzęca w cenach bieżących (5,2 mld zł) była o 3,2% większa od notowanej przed rokiem. Wzrost wynikał przede wszystkim ze zwiększenia się produkcji żywca rzeźnego o 4,9%, w tym drobiu o 8,4%, jej kurzych o 2,4% i mleka o 1,5%.

W strukturze towarowej produkcji rolniczej, udział towarowej produkcji zwierzęcej zwiększył się z 53,4% w 2013 r. do 55,1% w roku 2014 r.

Wykres 7. Struktura towarowej produkcji zwierzęcej (ceny bieżące) w 2013 i 2014 r..

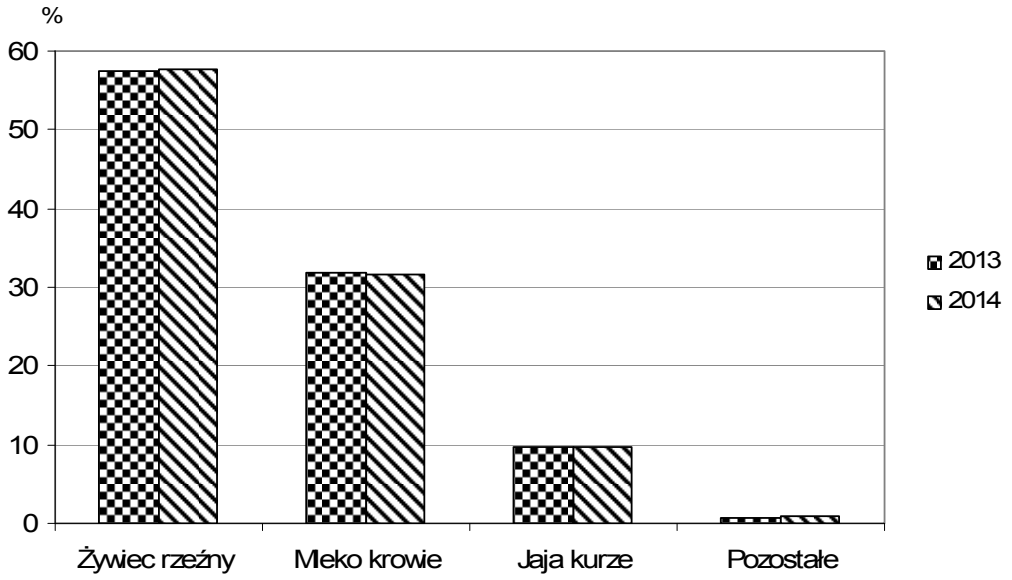

W 2014 r. udział sprzedaży żywca rzeźnego w towarowej produkcji zwierzęcej (w cenach bieżących) był na poziomie roku poprzedniego i stanowił 57,7% (w 2013r. – 57,5%). Wpływ na to miał wzrost udziału bydła i drobiu. Nieznacznie zmniejszył się udział produkcji towarowej mleka z 31,9% do 31,7% i jaj z 9,8% do 9,7%.

W ostatnich latach udział skupu podstawowych produktów zwierzęcych w produkcji kształtował się następująco:

- żywca rzeźnego – 2012 r. – 85,4%, 2013 r. – 94,4%, 2014 r. – 92,6%;
- mleka – 2012 r. – 77,9%, 2013 r. – 78,1%, 2014 r. – 81,9%.

W 2014 r. w **bilansie mięsa, tłuszczów i podrobów** (w wadze schłodzonej) **udział importu** mięsa surowego, podrobów i tłuszczów oraz przetworów wyniósł 14,4%, przed rokiem 15,2%. **Udział eksportu** stanowił 38,5%, w 2013r. – 38,7%.

Wskutek dynamicznego wzrostu eksportu mięsa surowego, podrobów i tłuszczów oraz przetworów, jego przewaga nad importem zwiększyła się w stosunku do lat poprzednich i wynosiła 1 255 tys. t, wobec 1 131 tys. t w 2013 r. i 948 tys. t w 2012 r.

W **obrotach mlekiem i jego przetworami** (w ekwiwalencie surowca) w 2013 r. **udział importu** w przychodach wzrósł do 12,1% wobec 10,2%, w roku poprzednim i 8,1% w 2012 r. **Udział eksportu** w rozchodach w 2014 r. wzrósł i wyniósł 24,1%, w 2013 r. stanowił 20,6%, a w 2012 r. – 23,8%.

W stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się przewaga eksportu nad importem do 1726 mln l wobec 1438 mln l, ale była niższa niż w 2012 r. (2106 mln l)

Spożycie produktów pochodzenia zwierzęcego w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2012 – 2014 kształtowało się następująco:

- mięso i podroby (łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory) w wadze schłodzonej – 2012 r. – 71,0 kg, 2013 r. – 67,5 kg, 2014 r. – 73,6 kg.,
- mleko krowie (łącznie z mlekiem przeznaczonym na przetwory, ale bez mleka przerobionego na masło) – 2012 r. – 193 l, 2013 r. – 206 l, 2014 r. – 205 l,
- jaja kurze – 2012 r. – 140 szt., 2013 r. – 148 szt., 2014 – 155 szt.

Wykres 8. Spożycie produktów pochodzenia zwierzęcego w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

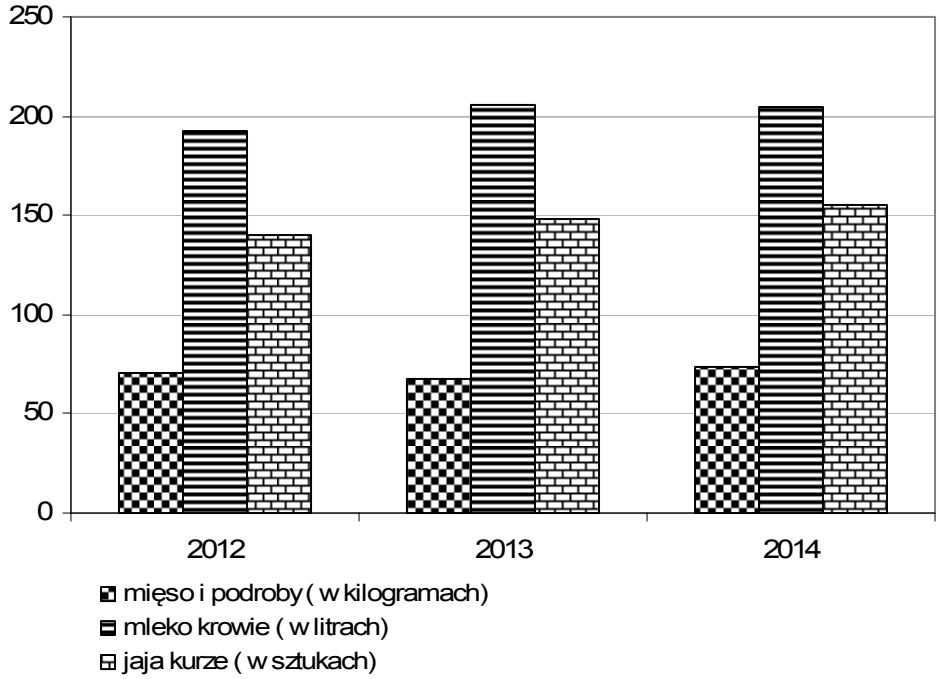

W **przemysłowym przetwórstwie produktów** ważnym czynnikiem stymulującym poziom produkcji oprócz zaspokojenia zapotrzebowania na rynku krajowym, podobnie jak w przypadku produktów roślinnych, były możliwości i uwarunkowania eksportowe.

W 2014 r., w stosunku do roku poprzedniego, wzrósł wolumen produkcji niektórych ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego pochodzenia zwierzęcego. Zwiększenie produkcji dotyczyło produkcji: mleka i śmietany w postaci stałej (o 53,4%), mięsa drobiowego (o 7,7%), tłuszczy zwierzęcych topionych jadalnych (o 5,8%), masła (o 5,6%), śmietany normalizowanej (o 4,6%), produktów uboju trzody chlewnej (o 2,6%), mleka spożywczego normalizowanego (o 1,9%), serów świeżych łącznie z serwatkowymi i twarogami (o 0,2%),

Zmniejszenie produkcji dotyczyło: produktów uboju bydła i cieląt (o 5,1%), serów podpuszczkowych dojrzewających (o 3,0%), konserw z ryb (o 0,8%), wędlin (o 0,8%) i konserw mięsnych (o 0,6%).

Tabl. 1. Obroty handlu zagranicznego ogółem w 2014 r.

Wyszczególnienie	Zł	EUR	2013 = 100	
	w mln		zł	EUR
Eksport	**693471,6**	**165773,6**	**107,0**	**107,0**
w tym UE	537116,3	128398,4	110,5	110,4
Import	**704567,5**	**168432,3**	**107,4**	**107,3**
w tym UE	416045,2	99457,2	108,4	108,3
Saldo	**-11095,9**	**-2658,7**	**X**	**X**
w tym UE	121071,1	28941,2	X	X

W polskich obrotach handlowych (w cenach bieżących) w 2014 r. widoczne było utrzymywanie wzrostowych tendencji z poprzednich lat. Eksport wyniósł 693,5 mld zł, a import 704,6 mld zł. W porównaniu z rokiem poprzednim eksport wzrósł o 7,0%, import o 7,4%. Spowodowało to wzrost deficytu wymiany handlowej. Ujemne saldo kształtowało się na poziomie 11,1 mld zł, podczas gdy w 2013 r. wynosiło 8,2 mld zł, a w 2012 r. – 44,7 mld zł. W 2014 r. eksport i import towarów wyrażony w EUR był wyższy niż w roku poprzednim odpowiednio o 7,0% i o 7,3%. Wobec powyższego saldo obrotów, nadal ujemne, zwiększyło się z 2,0 mld EUR do 2,7 mld EUR.

W 2014 r. w handlu zagranicznym z UE zarejestrowano wzrost eksportu i importu (zarówno w złotych, jak i w euro). Eksport wyniósł 53,7 mld euro i był wyższy niż przed rokiem o 10,5%, import 41,6 mld euro (wzrost o 8,4%). Dodatnie saldo w obrotach z UE systematycznie rośnie i w 2014 r. kształtowało się na poziomie 121,1 mld zł podczas, gdy w 2013 r. wyniosło 102,3 mld zł, a w 2012 r. – 86,2 mld zł. Analogiczne tendencje odnotowano w obrotach wyrażonych w euro, w porównaniu z 2013 rokiem eksport wzrósł o 10,4%, a import o 8,3%. Dodatnie saldo obrotów handlowych zwiększyło się z 24,5 mld euro w 2013 r. do 28,9 mld euro w 2014 r.

W handlu zagranicznym **wyrobami przemysłu spożywczego i produktami rolnictwa** w cenach bieżących odnotowano dalszy wzrost obrotów. Wartość importu wyniosła 63,3 mld zł, tj. o 5,9% więcej niż przed rokiem. W omawianym okresie wartość

eksportu wzrosła z 85,4 mld zł do 91,5 mld zł, tj. o 7,1%. Dzięki dalszemu ożywieniu w handlu artykułami spożywczymi wzrosło dodatnie **saldo obrotów** i wynosiło 28,2 mld zł wobec 25,6 mld zł w roku ubiegłym i 18,2 mld zł w 2012 r.

W 2014 r. udział wartości importowanych **wyrobów przemysłu spożywczego i produktów rolnictwa** w ogólnej wartości importu wynosił 9,0%, w poprzednim roku 9,1%. Eksport tych produktów w ogólnej wartości eksportu stanowił 13,2%, tj. identycznie jak w roku poprzednim.

Wartość importowanych **przetworów spożywczych** w cenach bieżących w 2014 r. wyniosła 25,6 mld zł, w 2013 r. – 23,7 mld zł, w 2012 r. – 23,2 mld zł i w skali roku była wyższa odpowiednio o 8,0%, 2,0%, 12,3%. W 2014 r. zwiększyła się również wartość eksportu przetworów spożywczych i wyniosła 42,0 mld zł i była większa niż w 2013 r. o 10,5% (38.0 mld zł) i o 23,3% w porównaniu z 2012 r. (34,1 mld zł).

W 2014 r. w **obrotach handlu zagranicznym zwierzętami żywymi i produktami pochodzenia zwierzęcego wartość importu** w cenach bieżących wyniosła 19,0 mld zł i była o 5,2% większa niż przed rokiem. W 2013 r. import wyniósł 18,0 mld zł, tj. o 17,8% więcej niż w 2012 r. (15,3 mld zł). **Wartość eksportu** tych towarów wzrosła do poziomu 29,1 mld zł i była większa w stosunku do poprzedniego roku o 4,9%, w 2013 r. import wyniósł 27,8 mld zł i był o 13,2% większy niż w 2012 r. o 13,%. W 2014 r. po raz pierwszy największy udział w imporcie miały ryby i inne bezkręgowce wodne – 32,4% (6,1 mld zł), przed rokiem 31,1% (5,6 mld zł). Udział dominującego do tej pory importu mięsa i podrobów jadalnych zmniejszył się z 33,1% (56,0 mld zł) do 31,0% (5,9 mld z). Ponownie wzrósł udział importu produktów mleczarskich, jaj ptasich, miodu naturalnego i innych produktów pochodzenia zwierzęcego z 14,7% (2,2 mld zł) w 2012 r., 16,9% (3,0 mld zł) w 2013 r. do 18,2% (3,4%) w 2014 r. Na zbliżonym do roku poprzedniego (14,2%) Udział importu zwierząt żywych na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego i wyniósł w 2014 r. 14,0% (2,7 mld zł), w 2013 r. 14,2% (2,6 mld zł).

W **eksporcie zwierzętami żywymi i produktami pochodzenia zwierzęcego** nadal blisko połowę stanowił eksport mięsa i podrobów jadalnych – 48,9% i wyniósł 14,2 mld zł, w 2013 r. – 50,7% (14,1 mld zł), w 2012 r. – 51,8% (12,7 mld zł). Drugie miejsce przypadło grupie produktów mleczarskich, jaj ptasich, miodu naturalnego i innych produktów pochodzenia zwierzęcego. W 2014 r. eksport tych produktów wyniósł 8,8 mld zł i stanowił 30,1% w ogólnym eksporcie, (2013r, – 8,0 mld zł, tj. 28,6%, 2012r. – 6,9 mld zł, 28,3%). Udział eksportu ryb i innych bezkręgowców wodnych stanowił 15,5% (4,6 mld zł), w poprzednich latach 2013 i 2012 odpowiednio 14,6% (4,0 mld zł) i 13,3% (3,3 mld zł).

Od dłuższego czasu najmniejszy i nadal malejący udział w eksporcie mają zwierzęta żywe, w 2014 r. – 2,4% (6,9 mld zł), w 2013 r. – 2,8% (7,8 mld zł) i w 2012 r. – 3,5% (8,6 mld zł).

Wartość importu produktów pochodzenia roślinnego wynosiła 15,6 mld zł o 4,9% więcej niż przed rokiem, kiedy import wyniósł 14,9 mld zł i był mniejszy niż w 2012 r. o 0,8%. Nadal dominował import owoców i orzechów jadalnych, których wartość w cenach bieżących wyniosła 5,3 mld zł, co stanowiło 33,7% ogólnej wartości importowanych produktów pochodzenia roślinnego. W 2013 r. wartość sprowadzonych do kraju owoców i orzechów jadalnych kształtowała się na poziomie 4,9 mld zł, a jej udział w imporcie produktów pochodzenia roślinnego wyniósł 33,0%. Wzrósł import warzyw do poziomu 2,6 mld zł i stanowił 16,5% w ogólnym imporcie, w poprzednim roku odpowiednio 2,4 mld zł i udział 16,0%. W 2014 r. wydatki na zakup zbóż (1,5 mld zł) stanowiły 9,6% importu i były na poziomie zbliżonym do poprzedniego roku (1,4 mld zł, udział 9,5%).

Wartość eksportu produktów pochodzenia roślinnego od trzech lat wzrasta i w 2014 r. wynosiła 18,0 mld zł, była o 10,1% wyższa niż w 2013 r. (17,3 mld zł) i w 2012 r. (14,9 mld zł). Od lat największy udział w eksporcie produktów roślinnych zajmują owoce i orzechy jadalne, jednak udział ten maleje. W 2014 r. wartość eksportu owoców i orzechów jadalnych wyniosła 4,4 mld zł i stanowiła 24,3% eksportu produktów roślinnych, w 2013 r. 4,9 mld zł, tj. 28,0%, a w 2012 r. 4,5 mld zł, co stanowiło 30,2% eksportu. Znacząco wzrósł eksport zbóż, który w 2014 r. wyniósł 4,3 mld zł i stanowił 23,9% eksportu, podczas gdy w 2013 r. wyniósł 3,5 mld zł, było to 20,4% eksportu ogółem. W ostatnich latach zmniejszał się udział wartości wyeksportowanych warzyw z 24,4% w 2012 r. przez 23,0% w 2013 r. do 21,9% w 2014 r. W cenach bieżących było to odpowiednio 3,6 mld zł, 4,0 mld zł i w 2014 r. 3,9 mld zł.

Zmiany zachodzące w latach 2012 – 2014 w **handlu zagranicznym żywnością i zwierzętami żywymi** wpływały korzystnie na kształtowanie się bilansu wymiany handlowej tymi towarami. Saldo obrotów w cenach bieżących było w tych latach dodatnie, przy czym w 2012r. 18,1 mld zł, w 2013r. 22,9 mld zł i w 2014r. 24,2 mld zł.

Największym partnerem Polski w wymianie handlowej **żywnością i zwierzętami żywymi** są państwa Unii Europejskiej (najważniejsze z nich to Niemcy, Wielka Brytania, Holandia, Francja, Włochy i Czechy). W 2014 r. w obrotach handlowych (w cenach bieżących) z UE, przy wyższej dynamice wzrostu eksportu niż importu, poprawił się bilans wymiany towarowej żywnością i zwierzętami żywymi.

W obrotach handlu zagranicznego z grupą państw UE dodatnie saldo obrotów było wyższe niż w 2013r. Wyniosło 23,3 mld zł, wobec 21,4 mld zł przed rokiem. Dodatnie saldo

powyżej 1 mld zł odnotowano: z Niemcami (6,0 mld zł w 2014 r. i 5,3 mld zł w 2013 r.), Wielką Brytanią (w 2014 r. – 52,1 mld zł wobec 4,8 mld zł w 2013 r.), Czechami (3,1 mld zł w 2014 r. oraz 2,8 mld zł w 2013 r.), Włochami (w 2014 r. 1,9 mld zł i 1,6 mld zł w 2013 r.), Francją (1,7 mld zł w 2014r., 1,5 mld zł w 2013 r.), Rumunią (2014r. – 1,4 mld zł i 1,2 mld zł w 2013 r.) oraz Słowacją (1,2 mld zł w 2014r. i w 2013r.).

Ważnym partnerem handlowym pod względem eksportu żywności i zwierząt żywych są państwa Euroazjatyckiej Wspólnoty Gospodarczej, gdzie w 2014 r. i 2013 r. odnotowano dodatnie saldo (odpowiednio 4,2 mld zł i 6,0 mld zł). Dodatnie saldo powyżej 1 mld zł wystąpiło w handlu z Rosją (2,9 mld zł w 2014 r. i 4,7 mld zł w 2013 r.), Białorusią (1,1 mld zł w 2014 r. i 2013 r.). Z pozostałymi krajami tej grupy, tj. Kazachstanem, Kirgistanem i Tadżykistanem saldo było dodatnie, ale na znacznie niższym poziomie.

W 2014 r., podobnie jak przed rokiem, saldo obrotów żywności i zwierząt żywych z krajami EFTA było ujemne i wyniosło 2,5 mld zł, wobec 2,3 mld zł rok wcześniej. Ujemne saldo odnotowaliśmy w handlu zagranicznym z Norwegią (2,6 mld zł w 2014 r., wobec 2,3 mld zł w 2013 r.) i w mniejszym stopniu poniżej 1 mld zł z Islandią i Lichtensteinem. Jedynie ze Szwajcarią odnotowano dodatnie saldo na poziomie ubiegłego roku, tj. 0,2 mld zł. Na ujemne saldo w handlu z Norwegią, przekładające się na wynik całej grupy państw EFTA, miał wpływ znaczny import ryb z tego kraju.

Grupa krajów Pozostałe, miała relatywnie niewielki udział w eksporcie. Jedynie eksport na Ukrainę był znaczący i wyniósł (1,3 mld zł w 2014 r. wobec 1,7 mld zł w 2013 r.), co było spowodowane sąsiedztwem z Ukrainą, długoletnimi kontaktami handlowymi, a przede wszystkim jej dużym wewnętrznym popytem na żywność. Saldo w handlu z Ukrainą w 2014 r. było dodatnie i wyniosło 0,6 mld zł, wobec 1,0 mld zł w 2013 r. Z innymi krajami z tej grupy, np. Stany Zjednoczone, Kanada, Chiny, eksport nie był znaczący. Utrudnieniem w eksporcie żywności i zwierząt żywych na duże i prężne rynki Stanów Zjednoczonych i Kanady jest protekcjonalna polityka handlowa uprzemysłowionych krajów, na którą składają się wysokie stawki celne i wymagania jakościowe. Pomimo tych utrudnień, dobra polityka reklamowa zwiększająca zainteresowanie polskimi produktami spowodowała, że w handlu ze Stanami Zjednoczonymi wystąpiły znaczące zmiany. W 2014 r. zaimportowano towarów rolniczych na kwotę 0,6 mld zł, tj. o 45,0% mniej niż przed rokiem (1,1 mld zł), natomiast wyeksportowano towarów za 1,0 mld zł, tj. o 33,9% więcej niż w 2013r. W konsekwencji tych zmian saldo zmieniło się z minus 0,4 mld zł do plus 0,3 mld zł.

Należy podkreślić, że w grupie krajów Pozostałych są państwa najsłabiej rozwinięte oraz państwa rejonu Afryki, Karaibów i Pacyfiku, którym Unia Europejska zgodnie

z postanowieniami WTO przyznaje kontyngenty preferencyjne. Polska importuje duże ilości produktów żywnościowych z tych krajów, dotyczy to przede wszystkim produktów pochodzących z innych stref klimatycznych, tj. owoców i warzyw tropikalnych. W konsekwencji saldo obrotów żywnością i zwierzętami żywymi z grupą krajów Pozostałych kształtowało się na poziomie ujemnym i wyniosło minus 0,8 mld zł w 2014 r. i minus 2,1 mld zł w 2013 r.

.

W **handlu zagranicznym napojami i tytoniem** saldo obrotów, podobnie jak w latach poprzednich, było dodatnie i wyniosło 6,3 mld zł i w stosunku do roku poprzedniego (4,5 mld zł) bilans wymiany handlowej poprawił się. Największym partnerem w obrotach tymi produktami są państwa UE, gdzie w 2014 r. saldo wyniosło 6,7 mld zł (w 2013 r. odpowiednio 4,9 mld zł). W grupie tych państw dodatnie saldo powyżej 0,3 mld zł zanotowano w handlu z Francją (2,4 mld zł w 2014 r. i 1,4 mld zł w 2013 r.), Włochami (0,7 mld zł w 2014 r. i 0,6 mld zł w 2013 r.), Holandią (0,6 mld zł w 2014 r. i 0,4 mld zł w 2013 r.), Austrią (0,5 mld zł w 2014 r. i 2013r.), Niemcami (0,5 mld zł w 2014 r. i 0,4 mld zł w 2013 r.) i Czechami (odpowiednio 0,4 mld zł w 2014 r. i 2013 r.).

Dodatnie saldo obrotów odnotowano również w wymianie z państwami Euroazjatyckiej Wspólnoty Gospodarczej – 71,3 mln zł (83,2 mln zł w 2013r.), najlepszy wynik uzyskano z Rosją 71,1 mln zł (74,1 mln zł w 2013 r.).

Również w handlu zagranicznym napojami i tytoniem z państwami EFTA utrzymywało się dodatnie saldo, najlepszy wynik z Islandią 13,0 mln zł (przed rokiem 12,0 mln zł) i Szwajcarią – 10,0 mln zł zarówno w 2014 r. jak i 2013 r.

Ujemny wynik obrotów w handlu zagranicznym napojami i tytoniem utrzymał się w handlu z grupą krajów Pozostałych (w 2014 r. minus 529,4 mln zł), przy czym w porównaniu z rokiem poprzednim (minus 591,2 mln zł) saldo zmniejszyło się o61,8 mln zł.

Największym dostawcą napojów i tytoniu – 61,7% udziału w imporcie ogółem (w 2013 r. – 60,6%) były kraje Unii Europejskiej. Państwa te były również pierwszym, pod względem udziałów, odbiorcą napojów i tytoniu (87,9% w 2014r. % eksportu ogółem, w 2013 r. – 86,1%). Drugim co do wielkości eksporterem napojów i tytoniu do Polski była grupa państw pozostałych. Ich udziały w imporcie zmalały z 39,2%. w 2013 r. do 37,7% w 2014 r., udział tych państw w eksporcie ogółem wyniósł 11,0% i był mniejszy niż przed rokiem (12,1%). Mniejsze znaczenie w eksporcie i imporcie tej grupy produktów miały państwa Euroazjatyckiej Wspólnoty Gospodarczej i kraje należące do EFTA.

W **handlu zagranicznym zbożem ogółem** saldo obrotów było dodatnie i wynosiło 2,8 mld zł w 2014 r. wobec 2,1 mld zł w 2013 r. Widzimy więc zdecydowaną poprawę bilansu wymiany handlowej w stosunku do roku poprzedniego. Największymi partnerami w handlu zagranicznym tymi produktami były państwa członkowskie UE, gdzie saldo wynosiło 1,4 mld zł w 2014 r. i 1,5 mld zł w 2013 r. Zdecydowanie największy wpływ na wyniki w handlu z całą grupą państw UE mają obroty handlowe z Niemcami, gdzie w 2014 r. saldo było na poziomie 1,8 mld zł, i 1,4 mld zł w 2013 r. Ujemne saldo utrzymywało się natomiast w handlu m.in. z Francją, Węgrami, Słowacją i Czechami.

W wymianie handlowej zbożem z państwami z grupy EFTA i pozostałymi państwami bilans handlowy był również dodatni, duży wzrost zanotowaliśmy zwłaszcza w handlu z pozostałymi państwami. Saldo wymiany handlowej zbożami z krajami Euroazjatyckiej Wspólnoty Gospodarczej było ujemne. Wpłynął na to znaczący import zbóż z Kazachstanu oraz w mniejszym stopniu z Rosji.

W **handlu zagranicznym warzywami** ogółem w 2014 r., podobnie jak w roku poprzednim, saldo obrotów było dodatnie i wyniosło 1,4 mld zł (1,6 mld zł w 2013 r.). Dodatnie saldo odnotowano w obrotach z krajami UE, Euroazjatyckiej Wspólnoty Gospodarczej i EFTA. W handlu z pozostałymi państwami saldo było ujemne. Z krajami UE saldo wyniosło 786,8 mln zł, przed rokiem 820,1 mln zł. Najwyższe saldo zarejestrowano w obrotach z Niemcami 523,2 mln zł (527,5 mln zł w poprzednim roku) i Wielką Brytanią 418,9 mln zł (przed rokiem 412,7 mln zł), Francją 185,4 mln zł (było 202,1 mln zł) i Czechami 157 mln zł (146,9 mln zł). Ujemne saldo odnotowano w handlu warzywami z Hiszpanią minus 789,5 mln zł (w 2013 r. – minus 766,6 mln zł) i Holandią minus 290,6 mln zł (minus 234,8 mln zł w 2013 r.).

W obrotach handlowych z krajami Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej dodatnie saldo zmniejszyło się z 859,0 mln zł. w 2013r. do 675,2 mln w 2014r. Najlepsze wyniki uzyskano w handlu z Rosją i Białorusią dodatnie saldo wyniosło odpowiednio 429,5 mln zł i 237,8 mln zł (przed rokiem 718,9 mln zł i 136,8 mln zł).

W grupie państw EFTA saldo obrotu warzywami saldo było dodatnie i wyniosło 49,2 mln zł wobec 40,5 mln zł w 2013r. Saldo obrotów z państwami z grupy Pozostałe nadal było ujemne i pogorszyło się z minus 115,5 mln zł do minus 146,6 mln zł, więc wzrosło o 30,1 mln zł.

W **handlu zagranicznym owocami i orzechami jadalnymi,** analogicznie jak w poprzednim roku, saldo obrotów było ujemne i wyniosło minus 892,1 mln zł, wobec minus 67,1 mln zł w 2013 r.

Dodatnia wymiana handlowa utrzymywała się w grupie krajów należących do Euroazjatyckiej Wspólnoty Gospodarczej, ale zdecydowanie zmniejszyła się i wyniosła 1,3 mld zł wobec 1,8 mld zł w roku ubiegłym. Ogromny wpływ na to miał eksport polskich owoców do Rosji, który w 2014 r. wyniósł 0,8 mld zł, a przed rokiem 1,4 mld zł. Eksport owoców obejmował przede wszystkim jabłka, gruszki, śliwki, wiśnie i czereśnie. Dużym rynkiem zbytu dla polskich produktów okazała się również Białoruś, gdzie saldo wymiany handlowej wzrosło z 276,8 mln w 2013 r. do 477,0 mln zł w 2014 r. Analogiczna sytuacja miała miejsce w obrotach z krajami EFTA wymiana handlowa była również dodatnia i wzrosła z 84,5 mln zł w 2013 r. do 108,7 mln zł w roku 2014.

Rok 2014 r. był kolejnym w którym pogłębiło się ujemne saldo w wymianie handlowej z grupą państw Pozostałych i wyniosło 1,9 mld zł wobec 1,6 mld zł w 2013 r. Różnica wynikała przede wszystkim z importu owoców i orzechów jadalnych, które nie występują w polskich warunkach klimatycznych.

Zwiększyło się ujemne saldo wymiany handlowej z państwami UE z minus 326,1 mln zł w 2013 r. do 384,5 mln zł w 2014 r. W grupie tej najwyższa ujemna wymiana handlowa utrzymywała się z Hiszpanią minus 1261,3 mln zł (minus 1234,8 mln zł w 2013 r.) i Włochami minus 449,8 mln zł (minus 432,8 mln zł przed rokiem). Największe dodatnie saldo miało miejsce w wymianie handlowej z Niemcami 376,9 mln zł (443,4 mln zł w 2013 r.) i Wielką Brytanią 222,0 mln zł (194,3 mln zł. w poprzednim roku). Powodem ujemnego salda handlu zagranicznego owocami i orzechami jadalnymi w tej grupie krajów był przede wszystkim import z krajów Europy Południowej owoców i orzechów, które nie występują w polskich warunkach klimatycznych.

Saldo **importu i eksportu jabłek** w 2014 r. było dodatnie, ale kształtowało się na poziomie niższym niż w roku poprzednim i wynosiło 1,3 mld zł wobec 1,8 mld zł w 2013 roku. Polskie jabłka cieszyły się dużym uznaniem szczególnie na rynkach Europy Wschodniej, co znalazło odzwierciedlenie wśród grupy krajów, z którą saldo wymiany handlowej było największe. Kraje te należą do Euroazjatyckiej Wspólnoty Gospodarczej saldo wymiany handlowej z tymi państwami w 2014 r. wyniosło 1,0 mld zł, podczas gdy rok wczeniej 1,3 mld zł. Przeważająca część eksportu jabłek, podobnie jak w latach poprzednich skierowana była na rynek rosyjski i wyniosła w 2014r. 0,6 mld zł, podczasa gdy w 2013 r. 1,1 mld zł. Saldo obrotów handlowych z Rosją stanowiło 60,7% całkowitego salda wymiany handlowej jabłkami i doskonale obrazuje rangę tego partnera dla polskich producentów jabłek.

Wymiana handlowa z krajami Unii Europejskiej miała zdecydowanie mniejszy wymiar. Saldo było dodatnie i kształtowało się na poziomie 253,4 mln zł w 2014 r. wobec 340,9 mln zł w 2013 r. Poprawę obrotów zarejestrowano w handlu z Rumunią, Litwą, Czechami, Wielką Brytanią i Łotwą. W handlu z największym naszym kontrahentem, jakim są Niemcamy w 2014 r. wprawdzie zmniejszył się import, ale w znacznie większym stopniu zmniejszył się eksport i w konsekwencji tego saldo pozostało dodatnie, ale zmniejszyło się z 67,9 mln zł w 2013 r. do 43,6 mln zł w 2014 r.

Saldo wymiany handlowej z krajami EFTA i grupą krajów Pozostałych była na wyraźnie niższym poziomie odpowiednio 10,5 mln zł i 80,0 mln zł. W tych grupach znacząca część wymiany handlowej skierowana była do Norwegii i na Ukrainę.

Saldo w **handlu zagranicznym mięsem i podrobami jadalnymi** kształtowało się w 2014 r. na poziomie 8,4 mld zł wobec 8,1 mld zł w 2013 r .

Zdecydowanie największa wymiana handlowa dotyczyła państw Unii Europejskiej, gdzie dodatnie saldo w 2014 r. wyniosło 6,4 mld zł wobec 4,9 mld zł rok wcześniej. Najlepsze wyniki (najwyższe salda) uzyskano w handlu z Włochami, Wielką Brytanią, Czechami, Francją, Słowacją, Niemcami i Holandią.

W grupie państw Pozostałych dodatnie saldo w wymianie handlowej kształtowało się na poziomie 1,6 mld i było mniejsze, niż rok wcześniej, kiedy to wynosiło 2,0 mld zł. Należy zwrócić uwagę jak dynamiczny jest to rynek. O ile w 2013 r. wystąpił skokowy wzrost w obrotach handlowych z Chinami, kiedy to w ciągu roku saldo wzrosło ze 103,5 mln zł do 442,4 mln zł, to w 2014 r. zmniejszyło się do poziomu z 2012 r. i wyniosło 103,4 mln zł. W obrotach ze Stanami Zjednoczonymi eksport wzrósł ponad 3,5 raza, w wyniku czego saldo zwiększyło się z 62,1 mln zł do 225,4 mln zł.

W grupie państw Euroazjatyckiej Wspólnoty Gospodarczej saldo obrotów handlowych w 2014 r. kształtowało się na poziomie 0,2 mld zł wobec 1,2 mld zł rok wcześniej. Wpływ na to miały zmiany w wymianie handlowej z najważniejszymi kontrahentami, czyli Rosją i Białorusią. Wartość eksportu na rynek Rosyjski zmalała z 671,3 mln zł w 2013 r. do 120,7 mln zł w 2014 r., na Białoruski z 490,1 mln zł. w 2013 r. do 50,4 mln zł w roku ubiegłym.

Saldo importu i eksportu z krajami EFTA było dodatnie i wyniosło 9,1 mln zł (w 2013 r. 4,9 mln zł). Zdecydowana większość wymiany handlowej w tej grupie skierowana była do Szwajcarii.

W **handlu zagranicznym bydłem** w 2014r. saldo obrotów było ujemne i wyniosło minus 34,9 mln zł, przed rokiem było dodatnie i wyniosło plus 73,8 mln zł. Zdecydował

o tym handel z państwami UE, którego saldo z plus 43,7 mln zł zmniejszyło się do minus 72,4 mln zł.

Dodatnie saldo utrzymywało się w wymianie handlowej z państwami Euroazjatyckiej Wspólnoty Gospodarczej, w praktyce dotyczyło tylko Rosji i to w eksporcie, bo impotu nie było. Z grupą krajów Pozostałych eksport wzrósł z 29,1 mln zł w 2013 r. do 35,1 mln zł w 2014 r.

Ujemne saldo **obrotów trzodą chlewną** nieznacznie zmniejszyło się z minus 1,8 mld zł w 2013 r. do minus 1,7 mld zł w 2014 r. W handlu trzodą uczestniczyły dwa rynki UE i grupa Pozostałe kraje. Rynek Pozostałych krajów nie miał żadnego znaczenia, dotyczył tylko Ukrainy a saldo było na poziomie plus 2,6 mln zł. O ujemnym saldzie zdecydował przede wszytkim znaczny import trzody chlewnej z Danii 893,5 mln zł (713,0 mln zł w 2013 r.) i Niemiec 554,8 mln zł (679,0 mln zł przed rokiem).

W **handlu zagranicznym produktami mleczarskimi** w 2014r. saldo było dodatnie, ale znacząco zmniejszyło się z 4,1 mld zł w 2013r. do 2,8 mld zł w 2014r.

Wpływał na to w dużej mierze miał handel zagraniczny z krajami UE. Saldo obrotów handlowych produktami mleczarskimi w tej grupie wyniosło 1,0 mld zł, podczas gdy przed rokiem – 2,3 mld zł. Największe zmiany zarejestrowano w handlu ze wszystkimi znaczącymi partnerami. Dodatnie saldo w handlu z Czechami zmniejszyło się z 415 mln zł do 116,9 mln zł, z Włochami z 363,4 mln zł do 147,9 mln zł, ze Słowacją z 280,9 mln zł do 94,0 mln zł, z Holandią z 253,1 mln złdo 145,0 mln zł, Wielką Brytanią z 243,4 mln zł do 119,2 mln zł i Węgrami z 226,6 mln zł do 112,4 mln zł. Znacząco poprawiło się saldo w handlu z Niemcami ze 156,5 mln zł w 2013 r. do 286,5 mln zł w 2014r.

W 2014 r. zaznaczył się wzrost wymiany handlowej z krajami grupy Pozostałe i wyniósł 1,5 mld zł, kształtując się na poziomie wyższym niż w roku ubiegłym o 0,3 mld zł. Znaczącym partnerem w tej grupie były Chiny, z którymi saldo wymiany handlowej wyniosło 192,8 mln zł, a przed rokiem 116,7 mln zł i wzrosło w stosunku do roku poprzedniego o 76,1 mln zł.

Saldo w wymianie handlowej z krajami Euroazjatyckiej Wspólnoty Gospodarczej w 2014 r. kształtowało się na poziomie 224,7 mln zł i było niższe niż przed rokiem o 431,2 mln zł (w 2013 r. – 655,9 mln zł). O spadku Zdecydował eksport, którego największa część kierowana była na rynek rosyjski i w 2013 r. wyniosła 587,2 mln zł, podczas gdy w 2014 r. 88,8 mln zł. Polska nie importowała praktycznie w ogóle produktów mleczarskich z krajów należących do tej grupy.

W wymianie handlowej z państwami EFTA saldo obrotów handlowych po ujemnym poziomie w 2013 r. (minus 0,8 mln zł), w 2014 r. było dodatnie i wyniosło 0,4 mln zł. Wpłynęła na to przede wszystkim wymiana handlowa ze Szwajcarią, z którą saldo w 2013 r. wyniosło minus 1,7 mln zł, podczas gdy w 2014 r. zaledwie 0,1 mln zł, ale było dodatnie.

Saldo obrotów handlowych jajami ptasimi było dodatnie i kształtowało się na poziomie 778,5 mln zł, tj. zbliżonym do roku 2013 (773,3 mln zł). Ze wszystkimi grupami krajów utzymywał się trend dodatniego salda wymiany handlowej, ale w największym stopniu dotyczył państw UE. Polska z tymi krajami odnotowała dodatnią wymianę handlową na poziomie 739,8 mln zł, porównywalną z rokiem 2013 (733,4 mln zł). Największe znaczenie miało dodatnie saldo w handlu z Niemiecami na poziomie 156,9 mln zł, Włochami 163,7 mln zł i Holandią 156,8 mln zł.

Z pozostałymi grupami krajów saldo wymiany handlowej przedstwiało się następująco: z Euroazjatycką Wspólnotą Gospodarczą 11,9 mln zł w 2014 r. wobec 17,4 mln zł w roku poprzednim, krajami EFTA z 7,8 mln zł, 12,6 mln zł w 2013 r., a grupą krajów Pozostałych 19,1 mln zł wobec 10,0 mln zł w 2013 r.

TABL. 1. **PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	w milionach złotych			na 1 ha użytków rolnych w zł		
PRODUKCJA GLOBALNA [a]	**103114,0**	**107503,6**	**105344,9**	**6888**	**7359**	**7236**
roślinna [a]	55738,6	57722,9	53809,5	3723	3951	3696
zwierzęca [a]	47375,4	49780,7	51535,4	3165	3408	3540
PRODUKCJA KOŃCOWA [a] .	**81671,6**	**88258,3**	**85871,6**	**5456**	**6042**	**5898**
roślinna [a]	36234,2	40477,2	36240,9	2421	2771	2489
zwierzęca [a]	45437,4	47781,1	49630,7	3035	3271	3409
PRODUKCJA TOWAROWA [a]	**74966,7**	**79997,0**	**76700,9**	**5008**	**5476**	**5269**
roślinna [a]	33329,9	35955,9	31244,0	2227	2461	2146
zwierzęca [a]	41636,8	44041,1	45456,9	2781	3015	3123
W tym skup	55499,4	58916,3	59074,5	3707	4033	4058
roślinny	20557,0	20324,8	18664,6	1373	1391	1282
zwierzęcy	34942,4	38591,5	40409,9	2334	2642	2776

a W roku 2014 dane wstępne.

TABL. 2. **GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ROŚLINNA (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014[a]	2012	2013	2014
	w milionach złotych			w odsetkach		
PRODUKCJA GLOBALNA						
Produkcja roślinna	**55738,6**	**57722,9**	**53809,5**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym:						
Zboża	22929,5	20578,9	19652,2	41,1	35,7	36,5
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	19802,0	17620,3	17098,4	35,5	30,5	31,8
w tym:						
pszenica	7826,1	7851,9	8196,8	14,0	13,6	15,2
żyto	2309,7	2185,4	1606,6	4,1	3,8	3,0
jęczmień	3380,0	2279,5	2066,2	6,1	3,9	3,8
Ziemniaki	4065,3	4198,1	4060,5	7,3	7,3	7,5
Przemysłowe	6503,5	7501,7	7221,2	11,7	13,0	13,4
w tym buraki cukrowe	2226,3	2980,5	2344,5	4,0	5,2	4,4
Warzywa	7131,1	8836,8	8974,2	12,8	15,3	16,7
Owoce	5370,7	6354,7	4925,5	9,6	11,0	9,2
PRODUKCJA TOWAROWA						
Produkcja roślinna	**33329,9**	**35955,9**	**31244,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym:						
Zboża	12079,9	10558,0	10000,3	36,2	29,4	32,0
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	9637,2	8452,1	8266,6	28,9	23,5	26,5
w tym:						
pszenica	5565,9	4801,0	5254,7	16,7	13,4	16,8
żyto	1460,8	1445,4	987,6	4,4	4,0	3,2
jęczmień	1219,6	980,8	810,6	3,7	2,7	2,6
Ziemniaki	2404,0	2353,3	2218,3	7,2	6,5	7,1
Przemysłowe.....	5585,4	6782,9	5429,8	16,8	18,9	17,4
w tym buraki cukrowe	2200,5	2980,5	2230,4	6,6	8,3	7,1
Warzywa	5517,4	7168,8	7115,3	16,6	19,9	22,8
Owoce.....	4522,1	5498,8	4020,2	13,6	15,3	12,9

a Dane wstępne.

TABL. 3. **PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	w złotych			rok poprzedni = 100		
CENY SKUPU						
Ziarno zbóż (bez siewnego) za 1dt:						
pszenica	89,34	79,67	68,36	109,0	89,2	85,8
żyto	74,23	55,36	53,34	100,0	74,6	96,4
jęczmień	81,91	73,34	62,67	108,7	89,5	85,5
owies z mieszankami zbożowymi	65,07	52,67	50,39	101,1	80,90	95,7
pszenżyto	80,00	65,17	59,00	111,1	81,5	90,5
Ziemniaki – za 1 dt	33,98	48,85	38,79	91,8	143,8	79,4
Buraki cukrowe – za 1 dt	13,72	14,87	12,59	95,3	108,4	84,7
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt	198,23	147,48	131,99	107,5	74,4	89,6
Warzywa – za 1 dt:						
kapusta	62,73	74,65	68,09	76,3	119,0	91,2
cebula	56,07	85,74	80,42	77,9	152,9	93,8
marchew	36,51	38,65	33,52	100,1	105,9	86,7
buraki	32,79	40,06	35,93	88,5	122,2	89,7
ogórki	155,17	180,54	154,51	126,2	116,3	85,6
pomidory	126,64	150,37	168,16	136,2	118,7	111,8
kalafiory	97,48	118,55	110,07	90,8	121,6	92,8
Owoce – za 1 dt:						
jabłka	73,05	89,46	52,88	86,3	122,5	59,1
gruszki	204,07	179,62	169,80	111,1	88,0	94,5
śliwki	166,63	124,91	78,87	121,7	75,0	63,1
wiśnie	342,70	230,47	118,77	136,6	67,3	51,5
czereśnie	605,46	467,11	577,85	115,4	77,1	123,7
truskawki	437,88	254,23	248,57	113,8	58,1	97,8
maliny	292,35	511,82	477,66	111,0	175,1	93,3
porzeczki	179,03	151,36	85,00	46,0	84,5	56,2
agrest	362,19	328,76	326,22	106,9	90,8	99,2
CENY TARGOWISKOWE						
Ziarno zbóż – za 1 dt:						
pszenica	94,65	97,50	84,97	99,1	103,0	87,1
żyto	80,85	72,89	63,91	102,6	90,2	87,7
jęczmień	88,18	87,55	80,34	100,1	99,3	91,8
owies	74,56	70,40	66,97	97,7	94,4	95,1
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) – za 1 dt	60,59	100,22	100,19	55,3	165,4	100,0
Kapusta biała – za 1 dt	82,00	126,00	109,00	58,6	153,7	86,5

TABL. 4. **ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Zboża	28544	28455	31945	106,6	99,7	112,3
w tym zboża podstawowe [a]	24413	24262	27325	100,6	99,4	112,6
pszenica	8608	9485	11629	92,2	110,2	122,6
żyto	2888	3359	2793	111,1	116,3	83,1
jęczmień	4180	2934	3275	125,7	70,2	111,6
owies z mieszankami zbożowymi	5113	3727	4381	113,8	72,9	105,9
pszenżyto	3349	4273	5247	79,1	127,6	122,8
Ziemniaki [b]	9041	7290	7689	96,6	80,6	105,5
Buraki cukrowe	12350	11234	13489	105,8	91,0	120,1
Oleiste	1896	2703	3326	100,4	142,5	123,0
w tym rzepak i rzepik	1866	2678	3276	100,2	143,5	122,3
Warzywa	5430	4986	5607	97,4	91,8	112,5
Owoce	3843	4128	4189	112,6	107,4	101,5

a Z mieszankami zbożowymi.
b Z ogrodami przydomowymi

TABL. 5. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Zboża	11135,3	10636,2	12362,0	118,9	95,5	116,2
w tym zboża podstawowe	8468,3	8076,0	9847,5	109,9	95,4	121,9
pszenica	5689,6	5040,0	6809,5	100,3	88,6	135,1
żyto	1004,9	1280,3	1101,6	151,9	127,4	86,0
jęczmień	1046,0	948,3	811,6	138,2	90,7	85,6
owies z mieszankami zbożowymi	117,3	126,3	117,6	118,2	107,7	93,1
pszenżyto	610,5	681,1	1007,2	118,2	111,6	147,9
Ziemniaki	1509,6	1379,9	1613,6	118,4	91,4	116,9
Buraki cukrowe	12154,2	11936,2	12537,9	109,5	98,2	105,0
Rzepak i rzepik	1508,8	2290,1	2095,8	113,9	151,8	91,5
Warzywa	1678,4	1683,2	1817,5	109,5	100,3	108,0
Owoce	2873,4	2882,4	2875,2	165,5	100,3	99,8

TABL. 6. **PRZYCHÓD I ROZCHÓD ZBÓŻ PODSTAWOWYCH I ZIEMNIAKÓW**[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011/12	2012/13	2013/14	2011/12	2012/13	2013/14
	zboża podstawowe			Ziemniaki		
	w tysiącach ton					
Przychód	**26588**	**26959**	**27253**	**9659**	**9248**	**7639**
Produkcja	24255	24413	24262	9362	9041	7290
Import	1705	1005	1450	297	207	349
Zmniejszenie zapasów[b]	628	1541	1541	-	-	-
Rozchód	**26588**	**26959**	**27253**	**9659**	**9248**	**7639**
Eksport	1248	2967	4533	597	713	731
Zużycie krajowe	25340	23992	22720	9062	8535	6908
siew/ sadzenie	1711	1695	1687	1030	1021	700
straty	1180	1015	905	867	702	400
spasanie	14662	13960	13123	2200	2108	1505
zużycie przemysłowe[c]	2120	1904	2030	640	479	355
w tym na skrobię	310	235	263	600	440	330
spożycie	5309	5047	4962	4325	4225	3948
Zwiększenie zapasów[b]	358	371	13	-	-	-

a Łącznie z przeznaczonymi na przetwory. *b* Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu; łącznie z zapasami w gospodarstwach rolnych. *c* Bez przemiału zbóż.

TABL. 7. **PRZYCHÓD I ROZCHÓD WARZYW I OWOCÓW**[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011/12	2012/13	2013/14	2011/12	2012/13	2013/14
	Warzywa			Owoce		
	w tysiącach ton					
Przychód	**6017**	**5992**	**5662**	**4452**	**5173**	**5452**
Produkcja	5575	5430	4986	3415	3843	4128
Import	442	562	676	1037	1330	1324
Rozchód	**6017**	**5992**	**5662**	**4452**	**5173**	**5452**
Eksport	925	935	853	1046	1832	1756
Zużycie krajowe	5092	5057	4809	3406	3341	3696
straty	620	550	500	375	268	480
spasanie	50	50	40	-	-	-
spożycie	4422	4457	4269	2948	2983	3116
zużycie przemysłowe	-	-	-	83	90	100

a Łącznie z przeznaczonymi na przetwory.

TABL. 8. **WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO**[a] **(ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	w milionach złotych			w odsetkach		
Artykuły spożywcze	**157 656,0**	**160 824,6**	**160 211,4**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym:						
Owoce i warzywa przetworzone i zakonserwowane	11 903,7	12180,0	11 968,4	7,6	7,6	7,5
w tym:						
ziemniaki przetworzone i zakonserwowane	1 126,2	1 220,8	1 220,8	0,7	0,8	0,8
soki z owoców i warzyw	3 644,1	3 714,7	3 310,4	2,3	2,3	2,1
Oleje i tłuszcze zwierzęce i roślinne	5 033,6	4360,1	4 324,0	3,2	2,7	2,7
Produkty przemiału zbóż, skrobia i produkty skrobiowe	7 578,1	7 319,9	6 656,5	4,8	4,6	4,2
w tym produkty przemiału zbóż	6 509,9	6 260,7	5 748,1	4,1	3,9	3,6
Wyroby piekarskie i mączne	14 255,0	13319,3	13 451,3	9,0	8,3	8,4
w tym:						
pieczywo, świeże wyroby ciastkarskie i ciastka	9 687,6	9062,8	9 394,4	6,1	5,6	5,9
makarony, pierogi, kluski, kuskus i podobne wyroby mączne	666,5	703,7	692,4	0,4	0,4	0,4
Pozostałe artykuły spożywcze	26 253,5	26328,8	24 526,1	16,7	16,4	15,3
w tym:						
cukier	5 767,2	5 238,2	3 826,5	3,7	3,3	2,4
Napoje	**30 309,6**	**30 985,9**	**30 360,2**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym:						
napoje spirytusowe	8 034,1	9 001,3	8 562,1	26,5	29,0	28,2
piwo otrzymywane ze słodu	12 851,8	12 378,5	12 017,8	42,4	39,9	39,6
Wyroby tytoniowe	**16 207,9**	**16 373,7**	**17 298,8**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba osób pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 9. **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO[a] (pochodzenia roślinnego)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2012	2013	2014	2012	2013	2014
					rok poprzedni = 100		
Soki z owoców i warzyw	tys. t	853,0	895,5	987,3	113,4	105,0	110,3
Warzywa zamrożone	tys. t	604,5	636,4	651,8	106,7	105,3	102,4
Konserwy warzywne	tys. t	235,1	236,3	368,9	84,8	100,5	156,1
Owoce i orzechy zamrożone	tys. t	383,4	437,7	440,5	110,8	114,2	100,7
Marmolada, powidła i dżemy	tys. t	124,7	117,2	119,2	106,2	93,9	101,7
Kompoty i owoce pasteryzowane	tys. t	65,3	70,0	65,7	99,2	107,3	93,8
Przemiał zbóż	tys. t	2722,3	2769,1	2741,0	97,9	101,7	99,0
w tym: pszenicy	tys. t	2339,7	2386,1	2395,3	98,1	102,0	100,4
żyta	tys. t	269,7	269,5	266,5	101,6	99,9	98,9
Mąka	tys. t	2438,4	2467,0	2509,5	100,4	101,2	101,7
Pieczywo świeże	tys. t	1667,2	1733,0	1613,3	104,4	103,9	93,1
Cukier (w przeliczeniu na biały)	tys. t	1996,2	1952,1	2070,4	102,7	97,8	106,1
Makaron	tys. t	175,4	175,8	167,7	95,9	100,3	95,4
Wódka czysta	mln l	103,2	115,7	88,1	99,7	112,1	76,2
Spirytus[b] (alkohol etylowy) w przeliczeniu na surowy 100°	mln l	-	-	-	-	-	-
Wina gronowe	mln l	5,9	12,9	13,4	78,4	220,5	103,4
Miody pitne	mln l	0,9	0,9	0,9	85,9	102,8	101,0
Napoje fermentowane z wyjątkiem moszczów i miodów	mln l	141,6	139,2	138,3	89,6	98,3	99,3
Piwo otrzymywane ze słodu[c]	mln hl	39,6	40,0	40,1	104,0	101,0	100,2
Napoje owocowe	tys. t	814,4	806,3	824,6	91,8	99,0	102,3

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Od 2009 r. spirytus klasyfikowany jest w dziale „Chemikalia, wyroby chemiczne i włókna sztuczne". *c* O zawartości powyżej 0,5% alkoholu.

TABL. 10. **PODAŻ[a] WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH (pochodzenia roślinnego)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2012	2013	2014	2012	2013	2014
					rok poprzedni = 100		
Mąka pszenna	tys. t	2190	2205	2220	100,7	100,7	100,7
Kasze i grysiki	tys. t	159	202	180	92,4	127,0	89,1
Makaron	tys. t	205	218	206	97,6	106,3	94,5
Margaryna i produkty do smarowania[b] (z wyłączeniem margaryny płynnej)	tys. t	332	342	341	106,4	103,0	99,7
Wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100%	tys. hl	1267	1448	1067	102,8	114,3	73,7
Wina i miody pitne	tys. hl	2301	2278	2392	90,6	99,0	105,0
Piwo otrzymywane ze słodu[c]	tys. hl	38047	38004	38014	104,5	99,9	100,0

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób), pomniejszona o ich eksport i powiększona o import. b O obniżonej lub niskiej zawartości tłuszczu. c O zawartości od 0,5% alkoholu.

TABL. 11. **IMPORT I EKSPORT PRODUKTÓW POCHODZENIA ROŚLINNEGO według sekcji i działów nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach zł			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Razem	**14998751**	**14885639**	**15610750**	**98,6**	**99,1**	**108,0**
w tym:						
Drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie; cięte kwiaty i ozdobne liście	983381	1072844	1156048	91,5	108,4	96,7
Warzywa	1974335	2375554	2573852	85,2	115,5	120,3
Owoce i orzechy jadalne.....	4344014	4912584	5262718	100,2	108,4	104,2
Kawa, herbata i przyprawy	2376365	2052208	2021835	100,6	94,2	98,9
Zboża	1781888	1412700	1491046	97,4	79,9	118,5
Produkty przemysłu młynarskiego; słód, skrobia.....	821985	714284	689702	92,7	88,9	107,0
Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza	2104102	1663640	1643629	108,1	79,3	106,8
EKSPORT						
Razem	**14854114**	**17288936**	**17976821**	**132,3**	**120,2**	**110,1**
w tym:						
Drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie; cięte kwiaty i ozdobne liście	498464	588442	535295	98,2	107,5	86,9
Warzywa	3630035	3979674	3938443	116,5	105,2	99,9
Owoce i orzechy jadalne.....	4479399	4845478	4370631	137,8	109,2	98,9
Kawa, herbata i przyprawy	1811435	1768748	2423038	115,6	105,2	130,1
Zboża	2809748	3521923	4292002	182,3	140,9	136,2
Produkty przemysłu młynarskiego; słód, skrobia.....	667170	730396	670975	135,4	100,3	94,3
Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza	897944	1787717	1687051	135,6	224,2	106,8

TABL. 12. **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH (pochodzenia roślinnego) według nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Pszenica i meslin	701,7	552,4	514,2	87,4	78,7	93,1
Jęczmień	193,8	155,2	245,9	89,2	80,1	158,4
Kukurydza (ziarno)	491,6	281,7	351,2	105,6	57,3	124,7
Oleje roślinne niemodyfikowane chemicznie	534,4	538,5	570,0	104,0	100,8	105,9
Warzywa świeże lub schłodzone	378,8	452,6	524,0	81,8	119,5	115,8
Owoce świeże lub suszone	1218,7	1324,4	1355,9	98,8	108,7	102,4
w tym:						
owoce cytrusowe świeże lub suszone	461,9	485,2	463,3	100,4	105,0	95,5
banany świeże lub suszone	221,3	299,0	326,5	95,8	135,1	109,2
Kawa palona i nie palona i jej substytuty	146,2	126,4	116,4	104,7	86,4	92,1
Ziarno kakaowe	10,4	10,6	15,1	88,3	101,6	142,1
Herbata	32,9	32,3	35,7	67,4	98,2	110,4
EKSPORT						
Ziemniaki świeże lub schłodzone	49,8	43,8	40,3	68,4	87,9	91,8
Warzywa świeże lub schłodzone	643,7	684,0	713,6	114,2	106,2	104,3
Warzywa zamrożone	441,5	455,4	398,5	130,8	103,2	87,5
Owoce świeże lub suszone	1252,4	1495,5	1313,0	163,7	119,4	87,8
Owoce zamrożone	304,8	306,4	316,8	116,8	100,5	103,4
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów i grzybów	341,5	380,0	372,1	124,8	111,3	97,9
Warzywa, orzechy i owoce konserwowane cukrem	455,4	518,1	538,3	123,7	113,8	103,9

TABL. 13. **SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH (pochodzenia roślinnego) NA 1 MIESZKAŃCA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
				rok poprzedni = 100		
Ziarno 4 zbóż[a] w przeliczeniu na przetwory w kg	108	108	106	100,0	100,0	98,1
Ziemniaki[a] w kg	111	102	101	100,0	91,9	99,0
Warzywa w kg	103	102	104	99,0	99,0	102,0
Owoce w kg	46,0	46,0	47,0	109,5	100,0	102,2
Cukier w kg	42,5	41,9	44,3	107,9	98,6	105,7
Wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100% w l	3,0	3,6	3,2	93,8	120,0	88,9
Wina i miody pitne w l	5,9	5,8	6,3	92,2	98,3	108,6
Piwo otrzymywane ze słodu[b] w l	99,2	97,7	98,9	105,2	98,4	101,2
Papierosy z tytoniu w szt	1728	1553	1315	96,3	89,9	84,7

a Dane dotyczą lat gospodarczych. *b* O zawartości od 0,5% alkoholu.

TABL. 14. **GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ZWIERZĘCA (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014[a]	2012	2013	2014
	w milionach złotych			w odsetkach		
PRODUKCJA GLOBALNA						
Produkcja zwierzęca	**47375,4**	**49780,7**	**51535,4**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym:						
Żywiec rzeźny[b]	26828,6	26162,1	27451,3	56,6	52,6	53,3
w tym:						
bydło (bez cieląt)	4576,8	4430,3	4835,4	9,7	8,9	9,4
cielęta	416,0	327,3	288,0	0,9	0,7	0,6
trzoda chlewna	11997,2	11100,9	11143,1	25,3	22,3	21,6
drób	9570,4	10108,8	10962,7	20,2	20,3	21,3
Mleko krowie	15205,5	17053,7	17317,3	32,1	34,3	33,6
Jaja kurze	4933,8	4989,1	5109,7	10,4	10,0	9,9
PRODUKCJA TOWAROWA						
Produkcja zwierzęca	**41636,8**	**44041,1**	**45456,9**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym:						
Żywiec rzeźny[b]	24646,9	25322,4	26248,4	59,2	57,5	57,7
w tym:						
bydło (bez cieląt)	4260,3	4156,2	4540,3	10,2	9,4	10,0
cielęta	332,4	259,8	239,7	0,8	0,6	0,5
trzoda chlewna	10621,4	10993,0	10807,5	25,5	25,0	23,8
drób	9194,0	9741,8	10476,1	22,1	22,1	23,0
Mleko krowie	12721,3	14045,5	14386,9	30,6	31,9	31,7
Jaja kurze	3999,0	4313,2	4405,5	9,6	9,8	9,7

a Dane wstępne. *b* Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

TABL. 15. **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW (pochodzenia zwierzęcego)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
				rok poprzedni = 100		
Żywiec rzeźny w tys. szt.:						
w tym:						
bydło (bez cieląt)	1295	1280	1417	94,4	98,9	110,7
cielęta	454	379	297	79,3	83,6	78,4
trzoda chlewna	17228	15593	16396	87,6	90,5	105,1
owce	104	110	125	81,6	106,1	113,3
konie	53	32	33	87,6	61,4	101,3
Produkcja żywca rzeźnego w tys. t:						
w wadze żywej	5279	5206	5845	99,9	98,6	112,3
w tym:						
bydło (bez cieląt)	718	714	805	95,6	99,4	112,6
cielęta	41	33	30	87,2	81,4	90,1
trzoda chlewna	2222	2059	2311	92,4	92,7	112,2
drób	2260	2373	2669	110,9	105,0	112,5
w przeliczeniu na mięso w wbc(łącznie z tłuszczami i podrobami)	3956	3906	4378	99,8	98,8	112,1
Mleko krowie w mln l	12299	12348	12607	102,0	100,4	102,1
Jaja kurze w mln szt.	9537	10042	10255	91,9	105,3	102,1

TABL. 16. **PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	w złotych			rok poprzedni = 100		
CENY SKUPU						
Żywiec rzeźny – za 1 kg :						
bydło (bez cieląt)	6,40	6,20	5,96	114,7	96,9	96,1
cielęta	10,54	9,71	9,57	118,2	92,1	98,6
trzoda chlewna	5,40	5,39	4,82	119,5	99,8	89,4
owce	7,51	7,02	6,99	100,0	93,5	99,6
konie	7,19	7,28	7,42	115,9	101,3	101,9
drób	4,18	4,22	4,08	102,6	101,0	96,7
w tym:						
kury	2,32	2,34	2,98	133,3	100,9	127,4
kurczaki	3,86	3,87	3,70	104,1	100,3	95,6
kaczki	5,36	5,36	4,97	110,3	100,0	92,7
gęsi	9,21	7,70	8,01	109,4	83,6	104,0
indyki	5,42	5,86	5,88	95,4	108,1	100,3
Mleko krowie – za 1 hl	119,78	135,64	137,11	98,8	113,2	101,1
Jaja kurze – za 1 szt	0,32	0,24	0,24	177,8	75,0	100,0
CENY TARGOWISKOWE						
Żywiec rzeźny – za 1 kg :						
bydło (bez cieląt)[a]	6,30	6,62	6,49	114,1	105,1	98,0
cielęta	9,95	9,62	9,72	110,2	96,7	101,0
trzoda chlewna	5,35	5,36	4,94	115,6	100,2	92,2
Kura żywa wagi 1,5-2 kg – za 1 szt	19,62	19,90	20,33	106,2	101,4	102,2
Jaja kurze – za 1 szt	0,67	0,66	0,66	124,1	98,5	100,0

a Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

TABL. 17. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2011	2012	2013
				rok poprzedni = 100		
Żywiec rzeźny[a] w tys. t	4507,6	4915,1	5414,1	98,2	109,0	110,2
w tym:						
bydło (bez cieląt)	528,4	645,5	675,0	95,3	122,2	104,6
cielęta	10,1	11,6	15,1	83,5	114,8	130,1
trzoda chlewna	1853,5	2017,2	2203,8	88,9	108,8	109,2
drób	2099,5	2225,3	2504,5	109,4	106,0	112,5
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)[b]	3201,6	3483,8	3842,0	97,9	108,8	110,3
Mleko krowie w mln l	9584,4	9643,0	10326,3	106,0	100,6	107,1
Jaja kurze konsumpcyjne w mln szt	1284,7	1098,8	1092,1	107,6	85,5	99,4

a W wadze żywej. *b* Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

TABL. 18. **PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	w tysiącach ton			na 1 mieszkańca w kilogramach		
W WADZE ŻYWEJ						
Produkcja żywca rzeźnego	5279	5206	5845	137,0	135,2	151,9
bydło	718	714	805	18,6	18,6	20,9
cielęta	41	33	30	1,1	0,9	0,8
trzoda chlewna	2222	2059	2311	57,6	53,4	60,0
owce	3,2	3,3	4,0	0,1	0,1	0,1
konie	29	18	18	0,8	0,4	0,5
drób	2260	2373	2669	58,6	61,6	69,4
kozy i króliki	6,2	6,0	8,2	0,2	0,2	0,2
W WADZE POUBOJOWEJ CIEPŁEJ						
Produkcja żywca rzeźnego						
w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	3956	3906	4378	102,6	101,5	113,8
mięso i tłuszcze	3746	3696	4143	97,2	96,0	107,7
wołowe	369	373	419	9,6	9,7	10,9
cielęce	25	20	18	0,6	0,5	0,5
wieprzowe	1733	1606	1802	45,0	41,7	46,8
baranie	1,5	1,5	1,8	0,0	0,0	0,0
końskie	15	9	10	0,4	0,3	0,3
drobiowe	1582	1661	1869	41,1	43,1	48,6
kozie i królicze[a]	20	26	23	0,5	0,7	0,6
podroby	210	210	135	5,4	5,5	6,1

a Łącznie z dziczyzną.

TABL. 18. **PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	W tysiącach ton			na 1 mieszkańca w kilogramach		
Import żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	162	235	248	4,2	6,1	6,4
Eksport żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	37	41	37	0,9	1,1	1,0
Niezbilansowane różnice wagi[b]	20	40	-68	0,4	1,0	-1,7
Produkcja (mięsa, tłuszczów i podrobów)	4101	4140	4521	106,4	107,5	117,5
mięso i tłuszcze	3871	3894	4256	100,5	101,1	110,6
podroby	230	246	265	5,9	6,4	6,9
UBYTKI WAGI W UBOJU NA SKUTEK SCHŁODZENIA						
Ubytki	52	53	57	1,3	1,4	1,6
W WADZE SCHŁODZONEJ						
Produkcja:	4049	4087	4464	105,1	106,1	115,9
mięso	3455	3484	3830	89,7	90,5	99,5
wołowe	350	341	397	9,1	8,8	10,3
cielęce	18	14	15	0,5	0,4	0,4
wieprzowe	1463	1415	1492	38,0	36,8	38,8
baranie	0,9	0,9	1,3	0,0	0,0	0,0
końskie	12	11	7,7	0,3	0,3	0,2
drobiowe	1591	1677	1894	41,3	43,6	49,2
kozie i królicze[a]	20	26	23	0,5	0,6	0,6
podroby	228	244	263	5,9	6,3	6,8
tłuszcze	366	359	371	9,5	9,3	9,6
Uzysk tłuszczów poubojowych	9,2	8,8	10	0,2	0,2	0,3
Ubytki w uboju i przetwórstwie	149	162	176	3,9	4,2	4,5
Import[c]	733	734	750	19,0	19,1	19,5
Eksport[c]	1681	1865	2005	43,6	48,5	52,1
Zmniejszenie (+) lub zwiększenie (-) zapasów i rezerw	4,7	-4,6	-3,2	0,2	-0,1	-0,1
Spożycie (mięsa, podrobów i tłuszczów)	2966	2799	3040	77,0	72,6	79,0
mięso i podroby[d]	2733	2602	2829	71,0	67,5	73,5
mięso	2591	2458	2675	67,3	63,8	69,5
wołowe	60	57	61	1,6	1,5	1,6
wieprzowe	1511	1367	1504	39,2	35,5	39,1
drobiowe	1004	1020	1084	26,1	26,5	28,2
pozostałe	16	14	26	0,4	0,3	0,6
podroby	142	144	154	3,7	3,7	4,0
tłuszcze z uboju	233	197	211	6,0	5,1	5,5

a Łącznie z dziczyzną. *b* Różnice wagi między produkcją żywca w przeliczeniu na mięso a produkcją mięsa, tłuszczów i podrobów uzyskanych z uboju; łącznie z ubytkami wagi w obrocie. *c* Mięso surowe, podroby i tłuszcze oraz przetwory w przeliczeniu na mięso. *d* Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory.

TABL. 19. **PRZYCHÓD I ROZCHÓD MLEKA**[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014
	w milionach litrów		
Przychód	**13388**	**13792**	**14335**
Produkcja	12299	12348	12607
Import	1084	1413	1728
Zmniejszenie zapasów[b]	5	31	
Rozchód	**13388**	**13792**	**14335**
Eksport	3190	2851	3454
Zużycie krajowe	10198	10941	10881
straty	25	25	25
spasanie	562	529	577
spożycie	9611	10387	10144
Zwiększenie zapasów[b]	-	-	135

a Łącznie z przeznaczonym na przetwory. *b* Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu.

TABL. 20. **WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO**[a] **(ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	w milionach złotych			w odsetkach		
Artykuły spożywcze	**157656,0**	**160824,6**	**160211,4**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym:						
Mięso i wyroby z mięsa, zakonserwowane	48995,2	49604,5	51607,4	31,1	30,8	32,2
w tym :						
mięso przetworzone i zakonserwowane, z wyłączeniem mięsa z drobiu	19 839,1	20186,7	20805,8	12,6	12,6	13,0
mięso z drobiu przetworzone i zakonserwowane	11888,8	12646,5	13678,1	7,5	7,9	8,5
wyroby z mięsa, włączając mięso drobiowe	17267,2	16 771,3	17123,5	11,0	10,4	10,7
Wyroby mleczarskie	23239,4	26145,9	26326,6	14,7	16,3	16,4
w tym:						
mleko i przetwory mleczne	22171,4	25065,0	25240,8	14,1	15,6	15,8
w tym:						
mleko płynne przetworzone	3899,3	4 590,4	4383,8	2,5	2,9	2,7
śmietana o zawartości tłuszczu większej niż 6% masy, niezagęszczona i niesłodzona	1972,3	2 249,4	2304,5	1,3	1,4	1,4
mleko i śmietana w postaci stałej	1435,1	1 849,7	2424,2	0,9	1,2	1,5
masło oraz inne tłuszcze otrzymywane z mleka	2153,6	2503,4	2431,5	1,4	1,6	1,5
sery i twarogi	8640,0	9405,0	9242,3	5,5	5,8	5,8
mleko i śmietana zagęszczone, słodzone lub nie, inne niż w stanie stałym	275,6	293,1	286,1	0,2	0,2	0,2
Ryby, skorupiaki i mięczaki, przetworzone i zakonserwowane	6 589,5	7 449,7	7872,7	4,2	4,6	4,9

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób

TABL. 21. **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO**[a] **(pochodzenia zwierzęcego)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2012	2013	2014	2012	2013	2014
					rok poprzedni = 100		
Produkty uboju wliczane do wydajności poubojowej[b]							
bydła i cieląt.....	tys.t	230,9	214,4	203,5	98,7	92,9	94,9
trzody chlewnej	tys.t	1103,1	1185,8	1216,2	120,8	107,5	102,6
Tłuszcze zwierzęce topione jadalne	tys.t	92,4	89,9	95,1	90,0	97,3	105,8
Mięso drobiowe	tys.t	1 930,7	2042,3	2198,7	113,2	105,8	107,7
Wędliny[c].....	tys. t	764,1	767,3	760,9	98,0	100,4	99,2
Konserwy mięsne i podrobowe wołowe i cielęce, włączając szynki, łopatki wołowe, cielęce i wieprzowe konserwowe	tys. t	65,4	66,8	64,4	110,3	102,1	96,4
Konserwy z ryb	tys. t	49,8	51,5	51,1	93,8	103,4	99,2
Mleko spożywcze normalizowane		1734,9	1921,9	1957,5	97,1	110,8	101,9
Śmietana normalizowana ..	mln l	231,6	214,5	224,5	107,2	92,6	104,6
Mleko i śmietana w postaci stałej	tys. t	154,9	153,8	236,1	104,5	99,3	153,4
Masło[d]	tys. t	169,8	170,1	179,6	101,8	100,2	105,6
Sery podpuszczkowe dojrzewające	tys. t	312,7	310,7	301,3	109,8	99,4	97,0
Ser świeży (niedojrzewający i niekonserwowany), łącznie z serem serwatkowym i twarogiem .	tys. t	385,8	405,2	406,0	100,4	105,0	100,2

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); w wadze poubojowej ciepłej. *c* Bez drobiowych. *d* Łącznie z pozostałymi tłuszczami do smarowania.

TABL. 22. **PODAŻ[a] WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH (pochodzenia zwierzęcego)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Przetwory mięsne i podrobowe ze zwierząt rzeźnych[b]	900	901	868	95,7	100,1	96,3
w tym wędliny[c]	698	563	674	96,4	80,7	119,7
Mięso drobiowe	1450	1498	1530	111,5	103,3	102,1
Konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie drobiowe	249	235	207	108,7	94,3	88,0
Tłuszcze zwierzęce topione jadalne	96,5	85,7	82,0	86,2	88,8	95,7
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania[d]	153	151	159	102,7	98,7	105,3
Sery i twarogi	668	675	658	102,1	101,0	97,5
w tym sery podpuszczkowe dojrzewające	252	243	244	104,1	96,4	100,4

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób), pomniejszona o ich eksport i powiększona o import. *b* Obejmują: konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie i pozostałe przetwory. *c* Bez końskich, wątrobianych, z dziczyzny i królików. d Otrzymywane z mleka.

TABL. 23. **IMPORT I EKSPORT ZWIERZĄT ŻYWYCH I PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO według działów nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach złotych			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Razem	**15296156**	**18026289**	**18963644**	**106,5**	**113,3**	**108,0**
w tym:						
Zwierzęta żywe	1856688	2551910	2653583	136,2	141,8	109,2
Mięso i podroby jadalne	5746578	5973366	5876752	101,3	101,8	105,5
Ryby i inne bezkręgowce wodne	4574961	5607000	6146022	110,0	108,0	110,7
Produkty mleczarskie, jaja ptasie, miód naturalny, jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego	2246056	3045656	3443051	97,4	134,0	109,9
EKSPORT						
Razem	**24523280**	**27768306**	**29115590**	**110,3**	**109,4**	**106,5**
w tym:						
Zwierzęta żywe	858221	781138	691712	104,0	91,9	92,6
Mięso i podroby jadalne	12695950	14071428	14233751	111,9	112,6	105,1
Ryby i inne bezkręgowce wodne	3271615	4046553	4518297	115,8	112,1	102,1
Produkty mleczarskie, jaja ptasie, miód naturalny, jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego	6934840	7955339	8775652	106,7	102,8	112,2

TABL. 24. **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW ROLNO – SPOŻYWCZYCH (pochodzenia zwierzęcego) według nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Bydło żywe[a]	41,6	72,9	105,1	189,0	175,3	144,2
Drób żywy[a]	61456,3	70372,9	84067,7	112,0	114,5	119,5
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone i zamrożone	606,8	614,4	626,7	102,6	101,3	102,0
Mięso i jadalne podroby z drobiu świeże, schłodzone i zamrożone	41,8	37,4	35,2	134,5	89,3	94,2
Ryby świeże, schłodzone i zamrożone	215,5	233,8	254,6	109,5	108,5	108,9
Filety i inne mięso z ryb świeże, schłodzone i zamrożone	175,4	186,9	185,1	95,3	106,6	99,0
Ser i twaróg	50,8	60,7	65,3	100,0	119,6	107,6
EKSPORT						
Konie, osły, muły, osłomuły żywe[a]	16,5	12,9	11,6	83,3	78,2	89,8
Bydło żywe[a]	299,2	215,7	152,1	89,1	72,1	70,5
Owce i kozy żywe[a]	55,5	53,0	45,5	86,4	95,5	85,9
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone i zamrożone	658,2	763,5	721,4	111,0	116,0	94,5
Mięso i jadalne podroby z drobiu świeże, schłodzone i zamrożone	525,1	582,4	709,3	119,6	110,9	121,8
Przetwory mięsne	189,3	219,9	230,8	118,7	116,2	104,9
Mleko i śmietana	408,2	394,7	541,7	112,2	96,7	137,2
Ser i twaróg	176,7	206,6	205,9	117,1	117,0	99,7

a W tys. szt.

TABL. 25. **SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH (pochodzenia zwierzęcego) NA 1 MIESZKAŃCA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
				rok poprzedni = 100		
Mięso i podroby[a] w kg	71,0	67,5	73,6	96,7	95,1	109,0
w tym mięso	67,3	63,8	69,5	96,0	94,8	108,9
Tłuszcze jadalne zwierzęce w kg	6,0	5,1	5,5	98,4	85,0	107,8
Masło w kg	4,1	4,1	4,2	102,5	100,0	102,4
Mleko krowie[b] w l	193	206	205	99,5	106,7	99,5
Jaja kurze w szt	140	148	155	81,4	105,7	104,7

a Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory.
b Łącznie z mlekiem przeznaczonym na przetwory; bez mleka przerobionego na masło.

TABL. 26. **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	w milionach złotych			w odsetkach		
OGÓŁEM	**675992,6**	**685658,7**	**704841,5**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
W punktach sprzedaży detalicznej[a]	651705,4	659981,8	677062,6	96,4	96,3	96,1
Towary konsumpcyjne	526815,0	542140,7	562120,6	77,9	79,1	79,7
żywność i napoje bezalkoholowe	166157,8	166490,1	165824,2	24,6	24,3	23,5
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	56153,6	54637,4	54528,1	8,3	8,0	7,7
towary nieżywnościowe[b]	304503,6	321013,2	341768,3	45,0	46,8	48,5
Towary niekonsumpcyjne	124890,4	117841,1	114941,9	18,5	17,2	16,4
W placówkach gastronomicznych	24287,2	25676,8	27778,9	3,6	3,7	3,9

a Łącznie ze sprzedażą dokonywaną w hurtowniach i u producentów. *b* Bez wyrobów tytoniowych.

TABL. 27. **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WYROBAMI PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO I PRODUKTAMI ROLNICTWA (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	w milionach złotych			w odsetkach		
IMPORT						
OGÓŁEM	**648127,6**	**656098,2**	**704567,5**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym:						
Przetwory spożywcze	23225,0	23688,8	25589,6	3,6	3,6	3,6
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	15296,2	18026,3	18963,6	2,4	2,7	2,7
Produkty pochodzenia roślinnego	14998,8	14885,6	15610,8	2,3	2,3	2,2
Tłuszcze i oleje	3491,4	3203,0	3149,7	0,5	0,5	0,4
EKSPORT						
OGÓŁEM	**603418,6**	**647878,8**	**693471,6**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym:						
Przetwory spożywcze	34069,3	38003,1	41994,0	5,6	5,9	6,1
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	24523,3	27768,3	29115,6	4,1	4,3	4,2
Produkty pochodzenia roślinnego	14854,1	17288,9	17976,8	2,5	2,7	2,6
Tłuszcze i oleje	1728,8	2342,7	2422,2	0,3	0,4	0,3
SALDO OBROTÓW						
OGÓŁEM	**-44709,0**	**-8219,4**	**-11095,9**	**x**	**x**	**x**
w tym:						
Przetwory spożywcze	10844,3	14314,3	16404,4	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	9227,1	9742,0	10152	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego	-144,7	2403,3	2366	x	x	x
Tłuszcze i oleje	-1762,6	-860,3	-727,5	x	x	x

TABL. 28. **IMPORT I EKSPORT TŁUSZCZÓW, OLEJÓW I PRZETWORÓW SPOŻYWCZYCH według sekcji i działów nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	2012	2013	2014
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach złotych			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Tłuszcze i oleje	3491414	3202970	3149729	113,4	97,2	106,5
Przetwory spożywcze	23225023	23688806	25589629	104,0	102,1	108,2
w tym:						
Cukry i wyroby cukiernicze	1861943	1691073	1638932	95,2	89,8	101,9
Kakao i przetwory	2638280	2892423	3427166	102,9	110,9	106,0
Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywo cukiernicze	2195197	2451170	2535052	107,7	106,6	101,5
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub innych części roślin	2249550	2419657	2501606	101,8	113,9	105,7
Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet	2385808	2550019	2538853	105,4	115,2	98,0
Tytoń i przetworzone namiastki tytoniu	1956408	1982811	2379724	103,0	95,2	122,1
Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych	872614	943375	899215	99,5	108,8	107,2
EKSPORT						
Tłuszcze i oleje	1728793	2342679	2422223	112,1	151,4	115,1
Przetwory spożywcze	34069266	38003132	41994046	112,1	109,7	109,8
w tym:						
Cukry i wyroby cukiernicze	2620778	2469159	2296988	142,3	97,8	105,4
Kakao i przetwory	3910585	4727376	5189824	109,3	116,8	100,7
Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywo cukiernicze	4141567	4835706	5957598	104,9	112,7	119,5
Przetwory z warzyw, owoców orzechów lub innych części roślin	4372905	4625423	4302513	122,5	112,9	107,0
Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet	1981750	2348765	2736361	86,1	119,0	107,0
Tytoń i przetworzone namiastki tytoniu	6129212	6413472	8145959	108,1	100,7	117,8
Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych	4016961	4424908	4573090	110,8	109,0	105,6

TABL. 29. **IMPORT I EKSPORT ŻYWNOŚCI I ZWIERZĄT ŻYWYCH WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2013	2014	2013	2014	2013	2014
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**48124011,9**	**51100499,3**	**71022531,6**	**75262210,4**	**22898519,7**	**24161711,1**
UNIA EUROPEJSKA	**33589289,5**	**35347835,3**	**54950899,7**	**58604510,9**	**21361610,2**	**23256675,6**
Austria	647279,6	667676,1	841441,8	818051,1	194162,2	150374,9
Belgia	1757277,5	1950795,7	1132790,3	1274343,6	-624487,1	-676452,1
Bułgaria	121417,8	156201,0	886071,9	790600,9	764654,1	634399,9
Chorwacja	49412,6	63713,1	351421,9	405054,7	302009,3	341341,6
Cypr	40702,1	35379,7	60473,1	125916,5	19771,0	90536,8
Czechy	1330962,1	1352153,3	4092377,4	4408296,4	2761415,3	3056143,0
Dania	2576864,3	2697279,0	1608256,7	1628871,5	-968607,6	-1068407,5
Estonia	47075,4	48390,5	445759,4	451340,4	398684,0	402949,9
Finlandia	80819,8	94170,5	449866,0	463063,7	369046,2	368893,2
Francja	1685842,6	1838092,7	3166958,7	3579071,1	1481116,1	1740978,5
Grecja	352399,5	341011,0	471206,4	500750,0	118807,0	159739,0
Hiszpania	2977046,1	3037184,6	1435792,6	1520122,3	-1541253,5	-1517062,3
Holandia	3240982,6	3520318,9	3670852,0	3595173,9	429869,5	74855,0
Irlandia	395459,5	537318,5	679504,8	606254,8	284045,3	68936,2
Litwa	893748,0	709450,9	1500371,3	1696537,5	606623,3	987086,5
Luksemburg	24052,4	17946,7	20667,3	24929,6	-3385,1	6982,9
Łotwa	156802,0	207591,5	844708,9	1083138,3	687906,9	875546,8
Malta	1452,3	0,4	29663,8	32028,0	28211,5	32027,6
Niemcy	11096431,7	11411159,7	16418263,4	17399402,4	5321831,6	5988242,7
Portugalia	139021,3	178672,4	238118,7	302731,0	99097,4	124058,6
Rumunia	120672,9	141546,4	1323538,7	1549154,2	1202865,8	1407607,8
Słowacja	1039916,3	1033115,0	2247511,5	2251921,8	1207595,2	1218806,8
Słowenia	31086,5	30293,0	192285,8	209750,5	161199,2	179457,5
Szwecja	639089,7	809411,7	1451870,9	1400965,8	812781,2	591554,2
Węgry	978632,4	912585,0	1776600,5	1879211,8	797968,1	966626,9
Wielka Brytania	1241676,7	1417091,4	6083326,1	6625355,2	4841649,3	5208263,8
Włochy	1897549,8	2112128,5	3515453,1	3981219,9	1617903,3	1869091,4
Niewyszczególniony kraj UE	25616,0	27157,9	15746,7	1253,9	-9869,3	-25904,0
EUROAZJATYCKA WSPÓLNOTA GOSPODARCZA	**394828,7**	**675529,4**	**6402917,9**	**4886004,7**	**6008089,2**	**4210475,4**
Białoruś	59962,4	31161,3	1152686,8	1086341,4	1092724,4	1055180,1
Kazachstan	60611,4	91055,8	279860,1	298905,3	219248,8	207849,5
Kirgistan	432,8	621,0	15013,1	29174,1	14580,2	28553,1
Rosja	273732,8	552691,3	4946897,0	3462387,6	4673164,2	2909696,3
Tadżykistan	89,3	0,0	8460,9	9196,3	8371,6	9196,3
EFTA	**2897800,5**	**3170969,5**	**566404,4**	**651927,8**	**-2331396,0**	**-2519041,7**
Islandia	155921,4	15194,5	40849,1	34607,2	-115072,3	-117187,3
Lichtenstein	5358,3	3124,0	127,1	64,0	-5231,2	-3060,0
Norwegia	2619259,7	2900235,1	281690,2	329090,1	-2337569,6	-2571145,1
Szwajcaria	117261,0	115815,9	243738,0	288166,6	126477,0	172350,7
POZOSTAŁE	**11242093,3**	**11906165,2**	**9102309,6**	**11119767,0**	**-2139783,7**	**-786398,2**
w tym:						
Ukraina	687478,4	738207,9	1696893,3	1339111,8	1009414,9	600904,0
Mołdawia	70399,5	54353,1	77848,8	70702,1	7449,3	16349,0
Stany Zjednoczone	1141071,5	627537,5	729737,1	977199,6	-411334,4	349662,1
Kanada	96100,8	129586,7	156701,0	183420,0	60600,2	53833,4
Chiny	904592,3	921080,6	623154,1	642252,0	-281438,2	-278828,6

TABL. 30. **IMPORT I EKSPORT NAPOJÓW I TYTONIU WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2013	2014	2013	2014	2013	2014
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**4181890,4**	**4539530,8**	**8642982,8**	**10802389,1**	**4461092,4**	**6262858,2**
UNIA EUROPEJSKA	**2535218,9**	**2802329,0**	**7475970,7**	**9493346,2**	**4940751,8**	**6691017,2**
Austria	55431,8	74326,4	514895,4	533164,6	459463,7	458838,2
Belgia	16363,5	23601,9	223392,9	342845,0	207029,4	319243,0
Bułgaria	94046,4	100080,6	74979,3	88574,6	-19067,1	-11506,0
Chorwacja	6539,4	7860,7	30007,5	151357,9	23468,1	143497,1
Cypr	848,7	0,0	34304,2	39372,3	33455,5	39372,3
Czechy	132525,2	139655,3	498762,7	504306,2	366237,5	364650,9
Dania	4750,6	5120,2	52067,2	53985,8	47316,6	48865,6
Estonia	35286,2	40507,2	44731,8	46365,2	9445,6	5858,0
Finlandia	94998,3	71034,1	81278,9	75790,2	-13719,4	4756,1
Francja	265694,6	208654,6	1714075,3	2559959,9	1448380,7	2351305,3
Grecja	70649,4	143585,6	63662,9	76860,5	-6986,5	-66725,1
Hiszpania	126260,0	126905,0	137782,4	231874,1	11522,4	104969,1
Holandia	105654,6	82693,2	537433,2	722327,9	431778,7	639634,7
Irlandia	39452,0	37103,9	47096,7	71635,8	7644,7	34531,9
Litwa	35907,2	89630,7	153496,5	182260,1	117589,3	92629,5
Luksemburg	1253,2	1906,0	4207,9	3531,2	2954,7	1625,2
Łotwa	4544,3	1358,6	48450,4	56629,9	43906,1	55271,3
Malta	15,9	3,7	543,4	4026,7	527,5	4023,0
Niemcy	582327,0	720217,9	1020447,1	1203884,1	438120,1	483666,2
Portugalia	60863,2	70876,5	19810,2	27007,9	-41053,1	-43868,6
Rumunia	42392,3	96112,3	197030,1	210431,8	154637,7	114319,5
Słowacja	7819,1	12046,3	261822,7	294208,3	254003,6	282162,0
Słowenia	518,6	954,9	118402,6	129070,4	117884,0	128115,5
Szwecja	28977,9	25237,3	65919,2	75714,1	36941,3	50476,8
Węgry	97140,6	99839,5	391582,7	421547,7	294442,1	321708,2
Wielka Brytania	367826,5	304409,9	295262,5	370493,5	-72563,9	66083,6
Włochy	256600,7	318606,5	844524,6	1015601,5	587923,9	696994,9
Niewyszczególniony kraj UE	531,7	0,0	0,1	519,0	-531,6	519,0
EUROAZJATYCKA WSPÓLNOTA GOSPODARCZA	**7396,9**	**19393,5**	**90602,3**	**90743,5**	**83205,4**	**71349,9**
Białoruś	1966,2	842,1	3989,6	4860,6	2023,3	4018,5
Kazachstan	10,3	5,1	6118,4	4982,1	6108,1	4977,0
Kirgistan	0,0	10281,0	935,5	1534,5	935,5	-8746,5
Rosja	5415,3	8258,2	79517,9	79338,2	74102,5	71080,0
Tadżykistan	5,1	7,1	41,1	28,0	36,0	21,0
EFTA	**402,5**	**4686,1**	**28711,7**	**34532,3**	**28309,3**	**29846,2**
Islandia	5,2	0,0	12016,8	12996,3	12011,6	12996,3
Lichtenstein	×	×	×	×	×	×
Norwegia	51,6	2067,0	6134,5	8984,7	6082,9	6917,6
Szwajcaria	345,6	2619,1	10560,4	12551,3	10214,8	9932,2
POZOSTAŁE	**1638872,2**	**1713122,2**	**1047698,1**	**1183767,1**	**-591174,1**	**-529355,0**
w tym:						
Ukraina	6690,7	7665,0	36221,0	42669,6	29530,3	35004,6
Mołdawia	30106,7	30405,5	1896,0	683,3	-28210,7	-29722,2
Stany Zjednoczone	345881,9	357404,0	188103,8	168329,2	-157778,1	-189074,8
Kanada	5191,1	7734,7	41290,1	42201,1	36098,9	34466,4
Chiny	52580,8	127197,9	5234,0	3624,3	-47346,7	-123573,6

TABL. 31. **IMPORT I EKSPORT ZBÓŻ OGÓŁEM WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2013	2014	2013	2014	2013	2014
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**1412699,5**	**1491045,9**	**3521922,8**	**4292001,9**	**2109223,3**	**2800956,0**
UNIA EUROPEJSKA	**1152448,8**	**1165102,3**	**2680828,9**	**2578974,8**	**1528380,1**	**1413872,5**
Austria	36150,0	31809,8	20111,9	5345,8	-16038,1	-26464,0
Belgia	7164,8	5690,3	15129,5	2594,4	7964,7	-3095,9
Bułgaria	275,5	447,2	8,2	30,3	-267,3	-416,9
Chorwacja	459,6	0,0	135,3	210,4	-324,3	210,4
Cypr	0,0	0,0	0,1	4,4	0,1	4,4
Czechy	204876,2	173041,5	98361,4	73753,2	-106514,8	-99288,3
Dania	64936,1	81269,6	140246,5	72549,4	75310,5	-8720,2
Estonia	0,0	23,1	5845,0	521,8	5845,0	498,6
Finlandia	0,0	12977,2	25840,2	25685,2	25840,2	12708,1
Francja	139427,6	180783,1	8624,0	16654,0	-130803,6	-164129,1
Grecja	28519,9	26033,5	5,5	7,6	-28514,4	-26025,9
Hiszpania	9377,6	8054,2	305346,9	227946,6	295969,3	219892,4
Holandia	26641,6	17037,9	77587,8	17044,9	50946,2	7,0
Irlandia	42,1	5,6	178316,9	12242,1	178274,8	12236,6
Litwa	21486,4	22105,9	17110,2	26176,3	-4376,2	4070,4
Luksemburg	0,0	0,0	0,0	95,1	0,0	95,1
Łotwa	3903,6	5483,2	923,9	4195,3	-2979,7	-1287,9
Malta	×	0,0	×	30,6	×	30,6
Niemcy	102976,7	158593,4	1535615,9	1932946,4	1432639,2	1774353,0
Portugalia	557,4	963,6	15568,4	18566,0	15011,0	17602,4
Rumunia	13178,4	24866,3	1568,8	2547,6	-11609,6	-22318,7
Słowacja	193486,0	214832,2	35647,6	5787,6	-157838,4	-209044,6
Słowenia	0,0	30,5	33,1	204,0	33,1	173,5
Szwecja	34140,2	43986,4	67450,6	46618,3	33310,5	2632,0
Węgry	182065,8	101725,0	3834,9	7053,4	-178230,9	-94671,6
Wielka Brytania	646,7	1050,0	94790,2	56482,9	94143,5	55432,9
Włochy	82136,6	54292,7	32726,2	23681,1	-49410,5	-30611,7
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EUROAZJATYCKA WSPÓLNOTA GOSPODARCZA	**9215,6**	**35309,0**	**1984,3**	**7664,0**	**-7231,3**	**-27645,0**
Białoruś	39,8	0,0	380,1	3500,4	340,3	3500,4
Kazachstan	7164,1	23120,2	4,9	0,0	-7159,2	-23120,2
Kirgistan	×	×	×	×	×	×
Rosja	2011,7	12188,8	1599,3	4159,2	-412,4	-8029,7
Tadżykistan	×	×	×	×	×	×
EFTA	**1747,1**	**0,2**	**40263,3**	**32851,1**	**38516,2**	**32850,9**
Islandia	0,0	0,0	22306,4	9167,5	22306,4	9167,5
Lichtenstein	1745,7	0,0	0,0	0,0	-1745,7	0,0
Norwegia	0,0	0,0	17817,3	23664,6	17817,3	23664,6
Szwajcaria	1,4	0,2	139,7	19,0	138,2	18,8
POZOSTAŁE	**249288,0**	**290634,4**	**798846,3**	**1672512,1**	**549558,3**	**1381877,7**
w tym:						
Ukraina	76408,2	66086,5	3563,6	376,6	-72844,7	-65709,9
Mołdawia	8563,5	10218,5	58,5	0,0	-8505,0	-10218,5
Stany Zjednoczone	5490,2	8448,0	8382,0	50877,7	2891,8	42429,7
Kanada	12149,1	7368,2	690,4	73,3	-11458,7	-7294,9
Chiny	0,0	590,2	0,0	0,0	0,0	-590,2

TABL. 32. **IMPORT I EKSPORT WARZYW OGÓŁEM WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2013	2014	2013	2014	2013	2014
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**2375553,9**	**2573851,9**	**3979673,5**	**3938442,6**	**1604119,6**	**1364590,7**
UNIA EUROPEJSKA	**2041779,6**	**2186344,9**	**2861901,6**	**2973112,3**	**820122,0**	**786767,3**
Austria	6594,5	7663,4	46620,4	53847,2	40026,0	46183,8
Belgia	58228,2	68118,1	135431,4	111428,1	77203,2	43310,0
Bułgaria	5228,9	3412,3	30004,9	34531,1	24776,0	31118,8
Chorwacja	6,1	5,4	24443,6	23933,5	24437,5	23928,1
Cypr	8262,0	10526,8	4910,9	11991,5	-3351,2	1464,7
Czechy	32233,3	26909,0	179112,0	184216,0	146878,7	157307,0
Dania	7430,7	3350,2	76459,0	66248,2	69028,4	62897,9
Estonia	15,4	426,1	13698,2	16476,3	13682,8	16050,2
Finlandia	275,9	596,5	22195,5	21057,1	21919,6	20460,6
Francja	71735,2	85801,8	273857,8	271213,5	202122,6	185411,7
Grecja	28127,0	20177,8	51369,3	53456,1	23242,4	33278,3
Hiszpania	791891,4	817695,7	25328,4	28160,9	-766563,0	-789534,8
Holandia	385107,0	438391,3	150318,4	147829,8	-234788,6	-290561,5
Irlandia	92,1	0,0	9312,2	8394,1	9220,0	8394,1
Litwa	20316,6	15066,7	87334,9	95620,1	67018,3	80553,4
Luksemburg	0,0	0,0	476,6	578,8	476,6	578,8
Łotwa	3470,9	3136,4	21446,5	38249,0	17975,6	35112,7
Malta	0,0	0,0	83,8	46,9	83,8	46,9
Niemcy	336320,3	385747,0	863799,4	908995,1	527479,1	523248,0
Portugalia	22266,1	20684,4	1149,7	1767,0	-21116,4	-18917,4
Rumunia	14086,6	6892,6	70134,0	64741,4	56047,3	57848,8
Słowacja	5631,9	5357,7	59110,2	77033,8	53478,4	71676,1
Słowenia	2292,4	44,7	6014,6	7007,9	3722,3	6963,2
Szwecja	1758,1	683,9	87977,2	84154,8	86219,1	83470,9
Węgry	34592,0	45677,1	43974,9	48403,7	9382,9	2726,5
Wielka Brytania	14051,0	27685,8	426799,3	446593,1	412748,3	418907,3
Włochy	191766,0	192294,2	150538,6	167137,4	-41227,5	-25156,8
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EUROAZJATYCKA WSPÓLNOTA GOSPODARCZA	**14519,5**	**15681,3**	**873487,5**	**690885,3**	**858968,0**	**675204,0**
Białoruś	6737,8	7918,8	143548,4	245758,1	136810,6	237839,3
Kazachstan	0,0	526,3	3608,5	8987,3	3608,5	8461,0
Kirgistan	432,8	621,0	56,2	44,1	-376,6	-577,0
Rosja	7348,9	6615,1	726273,8	436094,3	718925,0	429479,2
Tadżykistan	0,0	0,0	0,6	1,5	0,6	1,5
EFTA	**2101,3**	**324,3**	**42600,5**	**49493,5**	**40499,2**	**49169,2**
Islandia	128,3	9,2	44,1	67,3	-84,2	58,1
Lichtenstein	×	0,0	×	0,0	×	0,0
Norwegia	35,2	11,1	25120,1	31671,4	25084,8	31660,3
Szwajcaria	1937,8	304,0	17436,3	17754,8	15498,5	17450,8
POZOSTAŁE	**317153,5**	**371501,4**	**201683,9**	**224951,6**	**-115469,6**	**-146549,8**
w tym:						
Ukraina	15694,5	21891,5	114606,9	116308,5	98912,4	94417,1
Mołdawia	0,0	1,0	7855,4	8020,7	7855,4	8019,7
Stany Zjednoczone	4906,2	3726,8	28047,2	35373,1	23140,9	31646,3
Kanada	2916,2	10908,2	9630,2	10129,6	6714,0	-778,6
Chiny	96449,1	102978,9	12,3	268,3	-96436,9	-102710,6

TABL. 33. **IMPORT I EKSPORT OWOCÓW I ORZECHÓW JADALNYCH OGÓŁEM WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2013	2014	2013	2014	2013	2014
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**4912583,6**	**5262717,8**	**4845477,9**	**4370630,8**	**-67105,7**	**-892087,0**
UNIA EUROPEJSKA	**2766111,9**	**2896389,8**	**2440002,2**	**2511866,5**	**-326109,6**	**-384523,4**
Austria	14682,2	4131,4	73506,6	63846,6	58824,5	59715,2
Belgia	27211,8	36411,5	195171,7	204275,7	167960,0	167864,2
Bułgaria	13130,2	7259,2	9910,8	9396,6	-3219,4	2137,4
Chorwacja	1170,9	774,8	13579,8	3936,9	12408,9	3162,0
Cypr	2625,7	1964,4	12,5	5288,8	-2613,2	3324,4
Czechy	16623,0	18492,6	64939,7	82679,2	48316,7	64186,6
Dania	16698,1	7485,1	79200,0	95406,8	62501,9	87921,7
Estonia	5693,3	802,1	17159,5	14078,4	11466,2	13276,3
Finlandia	3019,7	5771,2	45066,5	52987,8	42046,8	47216,6
Francja	38872,1	43791,3	194920,4	187976,5	156048,3	144185,2
Grecja	161677,1	149169,7	9906,5	12436,2	-151770,5	-136733,6
Hiszpania	1281299,7	1286724,4	46459,5	25459,8	-1234840,2	-1261264,6
Holandia	104251,2	148514,8	203654,4	195367,3	99403,2	46852,4
Irlandia	150,7	252,7	8590,2	10145,5	8439,5	9892,9
Litwa	14972,6	4178,5	62950,1	92969,7	47977,5	88791,2
Luksemburg	542,5	0,0	1422,3	960,5	879,8	960,5
Łotwa	5574,9	2793,7	36414,7	41735,7	30839,8	38941,9
Malta	0,1	0,0	449,2	358,8	449,2	358,8
Niemcy	376589,9	438895,6	820006,0	815838,3	443416,1	376942,7
Portugalia	73665,7	101547,4	9930,4	7182,7	-63735,3	-94364,7
Rumunia	7486,3	5133,2	76207,1	85643,6	68720,9	80510,4
Słowacja	32230,1	40147,7	30377,7	28604,8	-1852,4	-11542,9
Słowenia	9927,8	8832,4	4016,1	1597,5	-5911,7	-7234,9
Szwecja	15172,6	18250,0	145506,2	149149,0	130333,6	130899,1
Węgry	32051,0	32572,1	18338,8	19832,7	-13712,2	-12739,3
Wielka Brytania	23421,6	33376,0	217698,6	255403,4	194277,0	222027,4
Włochy	487371,0	499117,9	54548,9	49306,9	-432822,1	-449811,0
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	0,0	57,8	0,9	57,7	0,9
EUROAZJATYCKA WSPÓLNOTA GOSPODARCZA	**40856,8**	**11881,0**	**1804119,7**	**1335716,9**	**1763262,9**	**1323835,9**
Białoruś	39334,3	8787,7	316101,5	485798,6	276767,2	477010,9
Kazachstan	0,0	32,6	70484,7	79913,4	70484,7	79880,8
Kirgistan	0,0	0,0	10,6	153,2	10,6	153,2
Rosja	1450,6	3060,7	1417496,4	768648,0	1416045,8	765587,3
Tadżykistan	71,9	0,0	26,5	1203,7	-45,3	1203,7
EFTA	**317,1**	**352,1**	**84841,9**	**109100,6**	**84524,8**	**108748,5**
Islandia	20,5	24,5	9,9	14,5	-10,6	-10,0
Lichtenstein	0,0	0,0	124,8	62,6	124,8	62,6
Norwegia	0,0	19,4	64862,1	87615,6	64862,1	87596,1
Szwajcaria	296,6	308,2	19845,0	21407,9	19548,5	21099,7
POZOSTAŁE	**2105297,8**	**2354094,9**	**516514,1**	**413946,9**	**-1588783,8**	**-1940148,0**
w tym:						
Ukraina	63779,6	72908,2	435236,6	311868,5	371457,0	238960,3
Mołdawia	2948,8	6266,6	1695,4	1074,7	-1253,4	-5191,9
Stany Zjednoczone	118732,7	137616,7	4750,8	11155,8	-113981,9	-126460,9
Kanada	7561,0	8768,3	7625,6	9007,5	64,6	239,3
Chiny	59526,6	56586,2	4571,1	4437,4	-54955,5	-52148,8

TABL. 34. **IMPORT I EKSPORT JABŁEK WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2013	2014	2013	2014	2013	2014
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**66301,5**	**51886,3**	**1824610,7**	**1378383,8**	**1758309,2**	**1326497,5**
UNIA EUROPEJSKA	**58496,5**	**48402,6**	**399362,8**	**302283,3**	**340866,3**	**253880,8**
Austria	10400,8	961,5	398,0	400,6	-10002,8	-561,0
Belgia	874,3	899,8	15640,2	6713,2	14765,9	5813,3
Bułgaria	70,7	32,4	5912,5	5348,8	5841,8	5316,5
Chorwacja	0,0	0,0	9810,6	100,1	9810,6	100,1
Cypr	×	0,0	×	2781,7	×	2781,7
Czechy	90,6	73,0	24869,6	27597,3	24779,1	27524,2
Dania	0,0	38,0	1806,3	3844,6	1806,3	3806,6
Estonia	0,0	0,0	6894,2	4761,5	6894,2	4761,5
Finlandia	0,0	0,0	10945,1	15132,6	10945,1	15132,6
Francja	2138,9	2599,2	40907,6	12202,3	38768,7	9603,1
Grecja	486,6	255,5	3407,8	1309,0	2921,2	1053,5
Hiszpania	938,7	178,0	27382,9	8274,6	26444,2	8096,6
Holandia	7159,4	4732,4	15211,0	9125,9	8051,6	4393,5
Irlandia	0,0	0,0	1333,8	1523,0	1333,8	1523,0
Litwa	7928,0	597,9	24696,9	31829,7	16769,0	31231,8
Luksemburg	0,0	0,0	374,6	0,0	374,6	0,0
Łotwa	1126,3	21,2	17998,0	19287,9	16871,7	19266,7
Malta	0,0	0,0	214,3	192,0	214,3	192,0
Niemcy	14173,4	9024,3	82111,5	52592,4	67938,0	43568,1
Portugalia	0,0	5765,6	6567,3	2713,1	6567,3	-3052,5
Rumunia	395,1	0,0	40009,9	40478,0	39614,9	40478,0
Słowacja	572,1	1250,5	15187,4	11635,6	14615,3	10385,1
Słowenia	763,9	51,5	2104,0	412,1	1340,1	360,6
Szwecja	0,0	0,0	19103,6	18048,2	19103,6	18048,2
Węgry	1806,0	782,0	2100,1	1491,7	294,1	709,8
Wielka Brytania	0,0	1,4	20798,6	22014,2	20798,6	22012,9
Włochy	9571,7	21138,2	3519,3	2473,0	-6052,5	-18665,2
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	0,0	57,8	0,0	57,8	0,0
EUROAZJATYCKA WSPÓLNOTA GOSPODARCZA	**0,0**	**0,0**	**1315537,8**	**982131,9**	**1315537,8**	**982131,9**
Białoruś	0,0	0,0	188966,7	310797,0	188966,7	310797,0
Kazachstan	0,0	0,0	64533,6	74058,2	64533,6	74058,2
Kirgistan	×	×	×	93,5	×	93,5
Rosja	0,0	0,0	1062010,9	595979,7	1062010,9	595979,7
Tadżykistan	0,0	0,0	26,5	1203,7	26,5	1203,7
EFTA	**10,5**	**3,6**	**10798,4**	**10512,4**	**10788,0**	**10508,9**
Islandia	×	×	×	×	×	×
Lichtenstein	×	×	×	×	×	×
Norwegia	0,0	0,0	10798,4	10511,7	10798,4	10511,7
Szwajcaria	10,5	3,6	0,0	0,7	-10,5	-2,8
POZOSTAŁE	**7794,5**	**3480,2**	**98911,7**	**83456,1**	**91117,1**	**79975,9**
w tym:						
Ukraina	0,0	0,0	72521,8	53301,4	72521,8	53301,4
Mołdawia	0,0	0,0	189,4	49,0	189,4	49,0
Stany Zjednoczone	×	×	×	×	×	×
Kanada	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	1,5
Chiny	42,1	22,5	0,0	3,3	-42,1	-19,3

TABL. 35. **IMPORT I EKSPORT MIĘSA I PODROBÓW JADALNYCH WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2013	2014	2013	2014	2013	2014
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**5973366,0**	**5876751,8**	**14071427,6**	**14233750,9**	**8098061,5**	**8356999,1**
UNIA EUROPEJSKA	**5951805,5**	**5829681,6**	**10840930,8**	**12262709,6**	**4889125,3**	**6433028,0**
Austria	3074,7	8175,1	117038,7	132882,8	113964,0	124707,7
Belgia	1075094,4	1185492,7	166055,5	219024,6	-909039,0	-966468,1
Bułgaria	364,6	338,6	254005,2	288647,7	253640,6	288309,1
Chorwacja	0,0	447,3	42670,8	120148,0	42670,8	119700,6
Cypr	4792,2	1358,0	11862,7	16682,6	7070,5	15324,5
Czechy	34799,3	39050,6	875221,3	921619,4	840422,0	882568,8
Dania	1013743,1	900522,9	251349,4	251356,7	-762393,6	-649166,3
Estonia	3769,6	4906,2	93589,6	99488,6	89820,1	94582,4
Finlandia	31436,8	32864,8	20288,8	14944,7	-11148,0	-17920,1
Francja	119219,5	111697,5	692779,1	766248,0	573559,6	654550,5
Grecja	42,0	251,8	120271,6	151575,6	120229,6	151323,8
Hiszpania	437282,4	417236,9	433248,8	483777,7	-4033,6	66540,8
Holandia	571621,3	583423,0	981322,4	962888,4	409701,1	379465,4
Irlandia	47871,7	53921,7	121824,1	147070,7	73952,4	93149,0
Litwa	21619,3	19024,4	298927,8	336431,5	277308,4	317407,1
Luksemburg	0,0	0,0	1386,7	531,0	1386,7	531,0
Łotwa	114,3	123,8	167042,7	206307,6	166928,3	206183,8
Malta	0,0	0,0	11427,1	15352,7	11427,1	15352,7
Niemcy	1920575,4	1755738,4	2063146,3	2324367,3	142570,9	568628,9
Portugalia	12405,5	8635,1	94288,8	164505,9	81883,3	155870,9
Rumunia	8025,1	5299,1	102409,8	193631,8	94384,7	188332,6
Słowacja	24685,3	36042,6	600100,0	647053,8	575414,7	611011,2
Słowenia	71,8	1163,8	21077,1	40957,4	21005,4	39793,6
Szwecja	81090,1	81182,2	142541,3	160114,7	61451,1	78932,5
Węgry	78364,9	74871,5	374089,9	327237,0	295725,0	252365,5
Wielka Brytania	392052,7	416564,9	1271645,6	1509680,6	879592,9	1093115,7
Włochy	69689,5	91348,8	1511319,9	1760183,0	1441630,4	1668834,2
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EUROAZJATYCKA WSPÓLNOTA GOSPODARCZA	**0,0**	**0,0**	**1245270,3**	**222675,0**	**1245270,3**	**222675,0**
Białoruś	0,0	0,0	490060,5	50368,3	490060,5	50368,3
Kazachstan	0,0	0,0	83604,1	38382,4	83604,1	38382,4
Kirgistan	0,0	0,0	46,0	13031,4	46,0	13031,4
Rosja	0,0	0,0	671283,3	120735,1	671283,3	120735,1
Tadżykistan	0,0	0,0	276,4	158,0	276,4	158,0
EFTA	**226,9**	**579,7**	**5128,7**	**9658,3**	**4901,8**	**9078,6**
Islandia	104,6	10,3	34,7	335,3	-69,9	325,0
Lichtenstein	×	×	×	×	×	×
Norwegia	0,0	569,4	264,8	839,5	264,8	270,1
Szwajcaria	122,3	0,0	4829,2	8483,5	4706,9	8483,5
POZOSTAŁE	**21333,6**	**46490,5**	**1980097,8**	**1738708,0**	**1958764,2**	**1692217,5**
w tym:						
Ukraina	0,0	0,0	277566,5	160214,0	277566,5	160214,0
Mołdawia	0,0	0,0	22268,1	15413,1	22268,1	15413,1
Stany Zjednoczone	1062,4	681,0	63192,7	226038,8	62130,3	225357,8
Kanada	0,9	0,0	436,5	13589,6	435,6	13589,6
Chiny	506,2	137,4	442918,9	103529,4	442412,8	103392,0

TABL. 36. **IMPORT I EKSPORT BYDŁA ŻYWEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2013	2014	2013	2014	2013	2014
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**189137,0**	**238140,3**	**262913,4**	**203281,4**	**73776,4**	**-34859,0**
UNIA EUROPEJSKA	**189137,0**	**238140,3**	**232858,1**	**165722,3**	**43721,1**	**-72418,0**
Austria	406,7	633,0	0,0	0,0	-406,7	-633,0
Belgia	727,9	228,3	0,0	0,0	-727,9	-228,3
Bułgaria	×	×	×	×	×	×
Chorwacja	0,0	0,0	28227,6	23598,6	28227,6	23598,6
Cypr	×	×	×	×	×	×
Czechy	16318,2	14181,1	404,5	347,7	-15913,7	-13833,4
Dania	29482,3	37388,1	0,0	0,0	-29482,3	-37388,1
Estonia	4891,2	20380,9	0,0	45,5	-4891,2	-20335,4
Finlandia	×	×	×	×	×	×
Francja	268,0	723,9	167,9	0,0	-100,1	-723,9
Grecja	0,0	0,0	33936,5	31271,0	33936,5	31271,0
Hiszpania	0,0	0,0	22943,2	20480,5	22943,2	20480,5
Holandia	7056,6	8564,0	52574,7	24372,5	45518,1	15808,5
Irlandia	0,0	0,0	26,7	0,0	26,7	0,0
Litwa	19331,3	27703,5	8393,5	173,0	-10937,7	-27530,5
Luksemburg	×	×	×	×	×	×
Łotwa	8847,1	20207,2	297,0	0,0	-8550,1	-20207,2
Malta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Niemcy	35568,8	39206,0	3888,8	5963,0	-31680,0	-33243,0
Portugalia	×	×	×	×	×	×
Rumunia	11750,6	13949,2	400,6	185,5	-11350,0	-13763,6
Słowacja	51871,5	50237,2	0,0	0,0	-51871,5	-50237,2
Słowenia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Szwecja	×	×	×	×	×	×
Węgry	956,3	2453,3	3736,2	1329,7	2779,9	-1123,6
Wielka Brytania	×	0,0	×	0,0	×	0,0
Włochy	1660,5	2284,8	77860,8	57955,2	76200,3	55670,5
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EUROAZJATYCKA WSPÓLNOTA GOSPODARCZA	**0,0**	**0,0**	**908,7**	**2455,5**	**908,7**	**2455,5**
Białoruś	×	×	×	×	×	×
Kazachstan	×	×	×	×	×	×
Kirgistan	×	×	×	×	×	×
Rosja	0,0	0,0	908,7	2455,5	908,7	2455,5
Tadżykistan	×	0,0	×	0,0	×	0,0
EFTA	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Islandia	×	×	×	×	×	×
Lichtenstein	×	×	×	×	×	×
Norwegia	×	×	×	×	×	×
Szwajcaria	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
POZOSTAŁE	**0,0**	**0,0**	**29146,6**	**35103,5**	**29146,6**	**35103,5**
w tym:						
Ukraina	0,0	0,0	2616,2	1337,0	2616,1	1337,0
Mołdawia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stany Zjednoczone	×	×	×	×	×	×
Kanada	×	×	×	×	×	×
Chiny	×	×	×	×	×	×

TABL. 37. **IMPORT I EKSPORT TRZODY CHLEWNEJ WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2013	2014	2013	2014	2013	2014
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**1836379,1**	**1731140,0**	**68489,0**	**51524,8**	**-1767890,1**	**-1679615,2**
UNIA EUROPEJSKA	**1836209,9**	**1731048,3**	**63038,4**	**48851,1**	**-1773171,5**	**-1682197,2**
Austria	30,5	0,0	0,0	0,0	-30,5	0,0
Belgia	3087,6	0,0	0,0	0,0	-3087,6	0,0
Bułgaria	×	×	×	×	×	×
Chorwacja	×	×	×	×	×	×
Cypr	×	×	×	×	×	×
Czechy	641,7	3135,4	3887,4	15739,7	3245,7	12604,3
Dania	713028,2	893519,5	0,0	0,0	-713028,2	-893519,5
Estonia	14968,4	5750,8	0,0	0,0	-14968,4	-5750,8
Finlandia	6111,4	132,0	0,0	0,0	-6111,4	-132,0
Francja	1668,9	2085,7	120,1	0,0	-1548,8	-2085,7
Grecja	×	×	×	×	×	×
Hiszpania	×	636,1	×	0,0	×	-636,1
Holandia	196437,1	110811,0	2537,0	3426,1	-193900,1	-107384,9
Irlandia	×	0,0	×	0,0	×	0,0
Litwa	170656,9	119392,4	5588,9	1246,2	-165068,0	-118146,2
Luksemburg	953,8	0,0	0,0	0,0	-953,8	0,0
Łotwa	32607,2	29168,5	0,0	0,0	-32607,2	-29168,5
Malta	×	×	×	×	×	×
Niemcy	679001,0	554784,0	0,6	2065,9	-679000,5	-552718,0
Portugalia	×	×	×	×	×	
Rumunia	×	×	×	5912,6	×	5912,6
Słowacja	16079,5	11052,7	9154,8	2018,1	-6924,6	-9034,6
Słowenia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Szwecja	937,6	0,0	38724,3	0,0	37786,7	0,0
Węgry	0,0	401,3	0,0	14252,4	0,0	13851,2
Wielka Brytania	0,0	179,1	3025,2	0,0	3025,2	-179,1
Włochy	0,0	0,0	0,0	4190,0	0,0	4190,0
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EUROAZJATYCKA WSPÓLNOTA GOSPODARCZA	**0,0**	0,0	**1258,9**	0,0	**1258,9**	**0,0**
Białoruś	0,0	0,0	891,4	0,0	891,4	0,0
Kazachstan	×	×	×	×	×	×
Kirgistan	×	×	×	×	×	×
Rosja	0,0	0,0	367,5	0,0	367,5	0,0
Tadżykistan	×	×	×	×	×	×
EFTA	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Islandia	×	×	×	×	×	×
Lichtenstein	×	×	×	×	×	×
Norwegia	×	×	×	×	×	×
Szwajcaria	×	×	×	×	×	×
POZOSTAŁE	169,3	91,7	4191,7	2673,7	4022,4	2582,0
w tym:						
Ukraina	0,0	0,0	3938,3	2550,0	3938,3	2550,0
Mołdawia	×	×	×	123,7	×	123,7
Stany Zjednoczone	×	×	×	×	×	×
Kanada	169,3	91,7	0,0	0,0	-169,3	-91,7
Chiny	×	×	×	×	×	×

TABL. 38. **IMPORT I EKSPORT PRODUKTÓW MLECZARSKICH WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2013	2014	2013	2014	2013	2014
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**2635737,4**	**2002526,1**	**6777187,7**	**4826705,5**	**4141450,3**	**2824179,4**
UNIA EUROPEJSKA	**2625617,3**	**1992435,8**	**4960493,6**	**3024418,3**	**2334876,3**	**1031982,6**
Austria	54945,0	66301,3	47177,0	41756,8	-7768,0	-24544,5
Belgia	43513,9	32924,5	97069,5	71830,2	53555,6	38905,8
Bułgaria	325,9	445,9	259715,8	111244,7	259389,9	110798,9
Chorwacja	585,8	337,1	35263,2	25534,1	34677,3	25197,0
Cypr	212,4	0,0	3594,1	3769,3	3381,7	3769,3
Czechy	129493,8	84237,7	545134,6	201104,5	415640,8	116866,9
Dania	105131,1	22304,6	99086,4	29173,5	-6044,6	6868,9
Estonia	2218,5	3001,3	44520,5	27970,7	42302,0	24969,4
Finlandia	6423,5	10481,2	43335,6	46411,7	36912,1	35930,5
Francja	173137,0	110481,9	81192,8	100130,6	-91944,2	-10351,3
Grecja	3314,0	351,7	34229,9	12564,5	30915,9	12212,8
Hiszpania	13740,5	2700,4	81992,9	33951,0	68252,3	31250,5
Holandia	228285,0	199880,9	481379,0	344921,0	253094,0	145040,1
Irlandia	202220,0	294040,4	41844,2	18523,7	-160375,8	-275516,7
Litwa	335942,1	225361,1	140696,0	91759,2	-195246,2	-133601,9
Luksemburg	12717,5	3779,3	0,0	0,1	-12717,5	-3779,2
Łotwa	15906,8	31035,6	96564,4	43494,6	80657,6	12459,0
Malta	0,0	0,0	2620,6	713,4	2620,6	713,4
Niemcy	1127753,2	787221,2	1284250,5	1073711,4	156497,4	286490,2
Portugalia	3460,5	2061,0	34184,7	10198,2	30724,2	8137,3
Rumunia	2124,2	9750,4	177595,3	109785,6	175471,1	100035,2
Słowacja	14334,9	11280,0	295260,5	105276,0	280925,6	93995,9
Słowenia	0,7	64,4	18573,8	15453,4	18573,1	15389,0
Szwecja	6370,9	3406,2	38381,2	34681,2	32010,3	31275,0
Węgry	3453,5	4803,5	230043,5	117206,1	226590,0	112402,6
Wielka Brytania	39279,0	13859,4	282633,5	133060,6	243354,5	119201,2
Włochy	100727,7	72324,8	464154,3	220192,3	363426,6	147867,5
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EUROAZJATYCKA WSPÓLNOTA GOSPODARCZA	**0,0**	**0,5**	**655882,0**	**224657,3**	**655882,0**	**224656,8**
Białoruś	0,0	0,0	11133,8	75498,3	11133,8	75498,3
Kazachstan	0,0	0,0	57293,2	55375,2	57293,2	55375,2
Kirgistan	0,0	0,0	118,7	5018,3	118,7	5018,3
Rosja	0,0	0,5	587235,5	88765,4	587235,5	88765,0
Tadżykistan	0,0	0,0	100,8	0,0	100,8	0,0
EFTA	**2785,1**	**11,0**	**1978,1**	**460,2**	**-807,0**	**449,2**
Islandia	0,0	0,0	259,4	213,0	259,4	213,0
Lichtenstein	×	×	×	×	×	×
Norwegia	155,3	1,0	832,5	47,1	677,2	46,1
Szwajcaria	2629,8	10,0	886,3	200,2	-1743,5	190,1
POZOSTAŁE	**7335,0**	**10078,8**	**1158834,0**	**1577169,6**	**1151499,0**	**1567090,8**
w tym:						
Ukraina	0,0	0,0	114662,1	16570,3	114662,1	16570,3
Mołdawia	0,0	0,0	5315,5	1706,7	5315,5	1706,7
Stany Zjednoczone	84,5	428,2	30978,9	2281,8	30894,5	1853,6
Kanada	0,0	0,0	9277,8	1377,7	9277,8	1377,7
Chiny	0,4	1,7	116653,1	192844,8	116652,7	192843,1

TABL. 39. **IMPORT I EKSPORT JAJ PTASICH WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2013	2014	2013	2014	2013	2014
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**240344,0**	**204891,6**	**1013687,2**	**983381,9**	**773343,2**	**778490,3**
UNIA EUROPEJSKA	**224621,3**	**192855,5**	**958002,4**	**932671,8**	**733381,2**	**739816,3**
Austria	198,6	437,4	13153,2	13323,1	12954,6	12885,7
Belgia	1756,3	983,6	17611,6	21718,1	15855,3	20734,4
Bułgaria	3272,8	4450,0	19214,2	8476,4	15941,4	4026,4
Chorwacja	0,0	0,0	668,0	8126,1	668,0	8126,1
Cypr	0,0	0,0	66,3	0,0	66,3	0,0
Czechy	30095,3	15012,9	56800,5	77162,9	26705,1	62150,0
Dania	8216,9	7444,0	17278,8	17377,1	9062,0	9933,1
Estonia	0,0	0,0	3914,6	5766,7	3914,6	5766,7
Finlandia	1373,0	1834,0	1018,4	2436,0	-354,6	601,9
Francja	35736,3	24753,1	26587,1	18173,7	-9149,2	-6579,5
Grecja	16,5	1044,8	2637,4	6873,7	2620,9	5828,9
Hiszpania	1031,9	72,7	1038,8	682,6	6,9	609,8
Holandia	69693,9	55798,9	227937,1	212583,6	158243,2	156784,7
Irlandia	0,0	0,0	1525,6	1960,2	1525,6	1960,2
Litwa	2522,1	2548,2	21471,2	24966,3	18949,0	22418,1
Luksemburg	×	×	×	×	×	×
Łotwa	4752,6	6861,2	6038,4	2842,1	1285,8	-4019,0
Malta	×	×	×	×	×	×
Niemcy	47990,0	52383,1	239213,7	209241,9	191223,7	156858,8
Portugalia	0,0	325,8	0,0	0,0	0,0	-325,8
Rumunia	329,9	0,0	29247,1	29453,3	28917,2	29453,3
Słowacja	4254,6	8936,2	34345,9	29287,4	30091,3	20351,1
Słowenia	0,0	588,9	928,8	464,5	928,8	-124,4
Szwecja	1164,2	843,4	13613,8	15379,8	12449,6	14536,4
Węgry	7383,2	7601,4	23984,7	33806,9	16601,6	26205,5
Wielka Brytania	4418,2	253,6	21317,8	28169,0	16899,6	27915,3
Włochy	415,1	682,2	178389,7	164400,5	177974,6	163718,4
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EUROAZJATYCKA WSPÓLNOTA GOSPODARCZA	**0,0**	**0,0**	**17390,1**	**11854,3**	**17390,1**	**11854,3**
Białoruś	0,0	0,0	11322,8	8005,3	11322,8	8005,3
Kazachstan	×	×	×	×	×	×
Kirgistan	×	×	×	×	×	×
Rosja	0,0	0,0	6067,3	3849,0	6067,3	3849,0
Tadżykistan	×	0,0	×	0,0	×	0,0
EFTA	**430,1**	**198,7**	**12984,2**	**7927,9**	**12554,1**	**7729,3**
Islandia	0,0	0,0	0,8	0,5	0,8	0,5
Lichtenstein	×	×	×	×	×	×
Norwegia	430,1	198,7	4,1	431,2	-426,0	232,5
Szwajcaria	0,0	0,0	12979,3	7496,2	12979,3	7496,2
POZOSTAŁE	**15292,6**	**11837,5**	**25310,4**	**30927,9**	**10017,8**	**19090,4**
w tym:						
Ukraina	0,0	0,0	1325,0	2261,7	1325,0	2261,7
Mołdawia	0,0	0,0	112,4	3364,6	112,4	3364,6
Stany Zjednoczone	2700,5	49,2	0,0	0,0	-2700,5	-49,2
Kanada	12355,4	11784,3	0,0	0,0	-12355,4	-11784,3
Chiny	0,0	0,0	1437,4	0,0	1437,4	0,0

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

SYMBOLS

Kreska (-) - zjawisko nie wystąpiło.
- magnitude zero
Zero (0) - zjawisko istniało w wartościach mniejszych od 0,5.
- magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit
Kropka (.) - zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
- data not available or not reliable
Znak x - wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
- not applicable
„w tym" - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
„of which" - indicates than not all elements of the sum are given.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY
MAJOR ABBREVIATIONS

tys.	= tysiąc	*thous.*	= *thousand*
mln	= milion	*mln*	= *million*
zł	= złoty	*zl*	= *zloty*
szt	= sztuka	*pcs*	= *piece*
kg	= kilogram	*kg*	= *kilogram*
dt	= decytona	*dt*	= *deciton*
t	= tona	*t*	= *tonne*
ha	= hektar	*ha*	= *hectare*
l	= litr	*l*	= *litre*
hl	= hektolitr	*hl*	= *hectolitre*
PKD	= Polska Klasyfikacja Działalności	*PKD*	= *Polish Classification of Activity*
CN	= Scalona Nomenklatura	*CN*	= *Combined Nomenclature*
PKWiU	= Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług	*PKWiU*	= *Polish Classification of Products and Services*
SITC	= Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu	*SITC*	= *Standard International Trade Classification*
EFTA	= Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu	*EFTA*	= *European Free Trade Association*

Przy publikowaniu danych GUS – prosimy o podanie źródła
When publishing CSO data – please indicate the source